

**NÁVRH
STÁTNÍHO ZÁVĚREČNÉHO ÚČTU
ČESKÉ REPUBLIKY
ZA ROK 2018**

**F.
ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ DALŠÍCH SLOŽEK
VEŘEJNÝCH ROZPOČTŮ A O FONDECH
ORGANIZAČNÍCH SLOŽEK STÁTU**

Obsah

I.	INFORMACE O HLAVNÍCH VÝSLEDČÍCH HOSPODAŘENÍ STÁTNÍCH FONDŮ ČR	1
1.	SOUHRNNÁ CHARAKTERISTIKA HOSPODAŘENÍ STÁTNÍCH FONDŮ	1
2.	STÁTNÍ FOND ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ.....	2
3.	STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND	3
4.	STÁTNÍ FOND DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURY.....	5
5.	STÁTNÍ FOND ROZVOJE BYDLENÍ.....	6
6.	STÁTNÍ FOND KINEMATOGRAFIE.....	8
7.	STÁTNÍ FOND KULTURY	9
8.	SOUHRNNÁ CHARAKTERISTIKA VĚŘITELSKÉ POZICE STÁTNÍCH FONDŮ	10
II.	HOSPODAŘENÍ ROZPOČTŮ ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ, DOBROVOLNÝCH SVAZKŮ OBCÍ A REGIONÁLNÍCH RAD REGIONŮ SOUDRŽNOSTI ZA ROK 2018.....	11
1.	CELKOVÉ VÝSLEDKY HOSPODAŘENÍ KRAJŮ, OBCÍ, DOBROVOLNÝCH SVAZKŮ OBCÍ A REGIONÁLNÍCH RAD REGIONŮ SOUDRŽNOSTI	12
2.	PŘÍJMY A VÝDAJE KRAJŮ	16
3.	PŘÍJMY A VÝDAJE OBCÍ A DSO	24
4.	HOSPODAŘENÍ REGIONÁLNÍCH RAD REGIONŮ SOUDRŽNOSTI.....	37
5.	VÝVOJ ZADLUŽENOSTI.....	38
III.	VÝSLEDKY HOSPODAŘENÍ ZDRAVOTNÍCH POJIŠŤOVEN	42
IV.	PŘEHLED O STAVECH FONDŮ ORGANIZAČNÍCH SLOŽEK STÁTU	46

I. Informace o hlavních výsledcích hospodaření státních fondů ČR

1. Souhrnná charakteristika hospodaření státních fondů

Hospodaření státních fondů za rok 2018 skončilo debetním saldem v úhrnné výši téměř 3,2 mld. Kč. Propad skutečných příjmů oproti rozpočtovaným hodnotám je důsledkem nižšího čerpání dotací z prostředků státního rozpočtu. Tyto dotace, určené pro krytí části výdajů jednotlivých státních fondů, byly čerpány v úhrnném rozsahu cca 78,0 mld. Kč, což představovalo 76,0 % z celkové rozpočtované částky 102,5 mld. Kč. Naopak se podařilo překročit rozpočtované daňové i nedaňové příjmy. Rozpočet daňových příjmů byl splněn na 101,6 %, v případě nedaňových příjmů na 119,6 %. Současně všechny státní fondy, v úhrnu poměrně výrazně, a to o 26,2 mld. Kč, redukovaly výši skutečných výdajů oproti částkám rozpočtovaným na rok 2018. Nedočerpání rozpočtovaných výdajů se týkalo jak kategorie kapitálových výdajů, kde celková úspora vůči upravenému rozpočtu činila 10,6 mld. Kč (tj. 20,7 %), tak i běžných výdajů s celkovou úsporou 15,6 mld. Kč (tj. 16,1 %). Celkovou výši dosaženého výsledného schodku hospodaření státních fondů ovlivnilo zejména záporné saldo příjmů a výdajů Státního fondu dopravní infrastruktury ve výši 3,0 mld. Kč a Státního zemědělského intervenčního fondu (1,2 mld. Kč), v menší míře pak Státního fondu rozvoje bydlení (0,4 mld. Kč). Kladným výsledkem skončilo naopak hospodaření Státního fondu životního prostředí (0,9 mld. Kč), Státního fondu kinematografie (0,5 mld. Kč) a Státního fondu kultury (26,3 mil. Kč).

Tabulka č. 1: Přehled ukazatelů finančního hospodaření státních fondů (v mil. Kč)

	Rozpočet na rok 2018	Skutečnost za rok 2018	Plnění v %
PŘÍJMY			
Daňové příjmy	20 302,1	20 620,6	101,6
Nedaňové příjmy	16 653,7	19 923,2	119,6
Kapitálové příjmy	0,0	0,9	x
Přijaté dotace	102 730,1	78 039,7	76,0
z toho dotace ze státního rozpočtu	102 527,5	77 969,5	76,0
Příjmy státních fondů celkem	139 685,9	118 584,4	84,9
VÝDAJE			
Běžné výdaje	96 775,6	81 187,9	83,9
Kapitálové výdaje	51 202,0	40 579,4	79,3
Výdaje státních fondů celkem	147 977,6	121 767,3	82,3
Saldo příjmů a výdajů	-8 291,7	-3 182,9	38,4
FINANCOVÁNÍ	8 291,7	3 182,9	38,4
změna stavu na bankovních účtech	8 466,0	3 311,3	39,1
změna stavu bankovních úvěrů	0,0	0,0	x
změna stavu nebankovních půjček	-174,4	-128,4	73,6

Zdroj: MF

2. Státní fond životního prostředí

Státní fond životního prostředí (dále SFŽP) jako aktivní nástroj uplatňování státní environmentální politiky představuje významný zdroj mimorozpočtových prostředků v oblasti podpory ochrany a zlepšování životního prostředí České republiky. SFŽP i v roce 2018 vykonával činnosti zprostředkujícího subjektu Operačního programu Životní prostředí 2014-2020, v jehož rámci se jako správce vyhlášeného finančního nástroje zabýval podporou poskytovanou formou zvýhodněných půjček z evropských fondů, kombinovaných s dotací SFŽP. Pokračoval rovněž v administraci žádostí v programu Nová zelená úsporám. Celkové výdaje, jejichž vyplacení zajistil SFŽP v roce 2018, dosáhly výše 11,4 mld. Kč, z toho dotace z rozpočtu SFŽP činily cca 0,4 mld. Kč a půjčky cca 0,2 mld. Kč. Výdaje v úhrnné výši 10,8 mld. Kč jsou vykazovány ve výdajích rozpočtové kapitoly 315 – Ministerstvo životního prostředí. Rozpočet příjmů SFŽP, stanovený v roce 2018 na 1 674,0 mil. Kč, byl splněn na 120,1 %, skutečné příjmy přitom činily 2 011,1 mil. Kč. K překročení příjmů došlo jednak z důvodu vyšších příjmů v rámci programu Nová zelená úsporám – náklady státu na administrativu, které jsou tvořeny prostředky ze státního rozpočtu a jednak z důvodu technických problémů na konci roku 2017, kdy část plateb byla připsána na účet SFŽP až v roce 2018. Zároveň nebylo dosaženo rozpočtovaných výdajů, když celkové výdaje ve výši 1 110,2 mil. Kč odpovídaly pouze 65,3 % rozpočtované částky (1 700,0 mil. Kč). Nižší výdaje jsou zejména výsledkem menšího čerpání Národního programu Životní prostředí a odsunem vyplacení podpor v rámci aktuálně vyhlášeného finančního nástroje z důvodu časové náročnosti výběrových řízení a dalších povinných náležitostí. Dosažené kladné saldo příjmů a výdajů SFŽP (900,8 mil. Kč) představuje o 926,8 mil. Kč lepší hospodářský výsledek oproti rozpočtovanému.

Na plnění příjmů rozpočtu SFŽP se nejvíce podílely příjmy z poplatků za znečišťování životního prostředí (vč. pokut a finančních postihů) ve výši 1 283,7 mil. Kč, které představovaly 63,8 % celkových příjmů. Z jednotlivých složek životního prostředí se poplatky vztahovaly zejména ke znečišťování odpadních a podzemních vod, ovzduší, přírody a likvidace autovraků. Další příjmy pak tvořily především dotace ze státního rozpočtu na úhradu výdajů spojených s financováním technické pomoci Operačního programu Životní prostředí 2014 – 2020 a programu Nová zelená úsporám (celkem cca 421,4 mil. Kč), dotace ze státního rozpočtu na realizaci projektů Inovativní finanční nástroje (cca 120 mil. Kč) a splátky z dříve poskytnutých půjček včetně úroků (181,4 mil. Kč). Celkovými příjmy fondu ve výši 2 011,1 mil. Kč došlo k překročení rozpočtované částky o téměř 337,1 mil. Kč (tj. o 20,1 %).

Z celkových realizovaných výdajů SFŽP v rozsahu cca 1,1 mld. Kč, tvořily významnou část výdaje na smluvní akce, které dosáhly výše 567,9 mil. Kč, (tj. 51,1 % z celkových výdajů). Formou dotací bylo uvolněno plných 383,0 mil. Kč (tj. 67,4 %) a návratnou formou podpory (půjčky) zbývajících 184,9 mil. Kč (tj. 32,6 %). Rozhodující podíl přitom měly dotace zaměřené na podporu aktivit v oblasti ochrany vod (celkem 352,7 mil. Kč). V roce 2018 pokračovalo poskytování podpory jednotlivým projektům v rámci Operačního programu Životní prostředí 2014-2020, kofinancovaného z Fondu soudržnosti a Evropského fondu pro regionální rozvoj, jehož cílem je ochrana a zlepšování životního prostředí jako základního principu trvale udržitelného rozvoje. Prioritou podporovaných projektů v oblasti životního prostředí je kvalita vod včetně snižování rizika povodní, zlepšování ovzduší v lidských sídlech, energetické úspory, zkvalitnění nakládání s odpady a ochrana přírody a krajiny. Celkem bylo v roce 2018 vyhlášeno 23 výzev k podávání žádostí o poskytnutí podpory (výdaje kapitoly 315 – MŽP), přičemž za rok 2018 byla vydána rozhodnutí o poskytnutí dotace v úhrnné výši cca 12,9 mld. Kč. SFŽP zabezpečil konečným příjemcům proplacení

3 660 žádostí o platbu v celkovém objemu 9,2 mld. Kč. V rámci programu Zelená úsporám pokračovala administrace zbývajících žádostí v oblasti podpory zateplování obytných budov (rodinné a bytové domy), kde bylo v roce 2018 proplaceno celkem 13,5 mil. Kč. V případě žádostí, týkajících se budov veřejného sektoru, nebyla v roce 2018 z prostředků SFŽP proplacena žádná žádost. V programu Nová zelená úsporám 2013 byly v roce 2018 vyplaceny pouze 2 žádosti v celkové výši 0,6 mil. Kč. Program Nová zelená úsporám navazuje na předchozí programy a je zaměřen na úspory energie a efektivní využití obnovitelných zdrojů energie v rodinných a bytových domech a budovách veřejného sektoru při jejich výstavbě. Výdaje jsou hrazeny převážně z prostředků rozpočtové kapitoly 315 – Ministerstvo životního prostředí. V roce 2018 probíhala administrace žádostí a na základě uzavřených smluv bylo proplaceno celkem 7 536 žádostí v celkové částce 1 759,4 mil. Kč (z toho převážná část se týkala rodinných domů). Výdaje spojené s vlastní činností SFŽP (provozní výdaje) činily celkem 542,3 mil. Kč, přičemž v této částce jsou zahrnuty i výdaje na administraci programů.

K 31.12.2018 vykázal SFŽP zůstatek peněžních prostředků na bankovních účtech (vč. FKSP) ve výši 8 089,6 mil. Kč.

Tabulka č. 2: Příjmy a výdaje Státního fondu životního prostředí (v tis. Kč)

UKAZATEL	Státní fond životního prostředí			
	Skutečnost 2017	Rozpočet 2018	Skutečnost 2018	plnění %
PŘÍJMY				
Daňové příjmy	761 631	816 000	844 550	103,5
Nedaňové příjmy	628 561	468 000	625 093	133,6
Kapitálové příjmy	0	0	0	x
Přijaté dotace	288 462	390 000	541 453	138,8
z toho: ze státního rozpočtu	288 462	390 000	541 453	138,8
PŘÍJMY CELKEM	1 678 654	1 674 000	2 011 096	120,1
VÝDAJE				
Běžné výdaje	633 160	837 532	643 547	76,8
Kapitálové výdaje	185 704	862 468	466 701	54,1
VÝDAJE CELKEM	818 864	1 700 000	1 110 248	65,3
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	859 790	-26 000	900 848	x

Zdroj: SFŽP

3. Státní zemědělský intervenční fond

Státní zemědělský intervenční fond (dále SZIF) svojí činností přispívá k plnění závazků vyplývajících ze Společné zemědělské politiky. V průběhu roku 2018 se uskutečnily změny schváleného rozpočtu SZIF, které se týkaly výše zdrojů i jejich užití. Celkové zdroje SZIF na financování Společné zemědělské politiky představovaly 37,1 mld. Kč, z toho 30,7 mld. Kč tvořily prostředky z rozpočtu EU. V roce 2018 byly vyplaceny podpory ve výši 36,6 mld. Kč, přičemž podíl přímých plateb činil 22,3 mld. Kč, z toho 21,6 mld. Kč z rozpočtu EU. U SZIF představovaly dotace ze státního rozpočtu (kapitoly MZe) plných 99,5 % upraveného rozpočtu příjmů. Daňové příjmy, představované dárkami z cukru, dosáhly částky 1,3 tis. Kč, což znamenalo plnění rozpočtu pouze na 2,0 %. Nedaňové příjmy v roce 2018 činily 177,2 mil. Kč, tj. 120,1 % upraveného rozpočtu. Nad rámec rozpočtovaných příjmů byly inkasovány kapitálové příjmy z prodeje dlouhodobého majetku ve výši cca 0,9 mil. Kč. Celkové výdaje SZIF ve výši 38,55 mld. Kč představovaly plnění upraveného rozpočtu na 72,9 %. Objemově nejvyšší výdaje SZIF při realizaci Společné zemědělské politiky vycházely

z příslušných nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) a zahrnovaly zejména přímé platby na plochu zemědělské půdy (11,8 mld. Kč), platby pro zemědělce dodržující postupy příznivé pro životní prostředí – greening (6,4 mld. Kč)) a některé doplňkové platby a zvláštní podpory. Rozdíl oproti upravenému rozpočtu byl u přímých plateb způsoben zejména změnou struktury dotačních titulů, což ve svém důsledku zapříčinilo opožděné zahájení vydávání rozhodnutí a následně i opožděné vyplácení těchto dotací. V rámci společné organizace trhu na finanční podpory, intervenční nákupy, dotace, licenční politiku a propagaci zemědělských produktů bylo uvolněno celkem 1,1 mld. Kč, z toho 0,4 mld. Kč z rozpočtu EU. Dotace poskytnuté na Program rozvoje venkova včetně tzv. Horizontálního plánu rozvoje venkova dosáhly celkové výše cca 13,2 mld. Kč, z toho 8,3 mld. z rozpočtu EU. V roce 2018 byla administrována a následně vyplacena i část žádostí z předchozího roku, jejichž realizace byla z kapacitních důvodů přesunuta na rok 2018.

Na správní výdaje byly vynaloženy finanční prostředky v úhrnné výši 1,9 mld. Kč, tj. 86,5 % rozpočtované částky. Z toho mzdové náklady vč. plateb na sociální a zdravotní pojištění představovaly téměř 0,9 mld. Kč. Úspory byly dosaženy prakticky na všech položkách, vedle mzdových nákladů u nákupu služeb (IT služby vč. programového vybavení, poradenství, poplatky apod.), pořízení dlouhodobého hmotného majetku a úhrad energií.

Běžné výdaje fondu, uskutečněné v roce 2018 ve výši 32,8 mld. Kč (tj. na 70,2 %) a současně kapitálové výdaje realizované ve výši 5,7 mld. Kč (tj. na 93,4 %), znamenaly celkovou úsporu čerpání výdajů proti upravenému rozpočtu v rozsahu cca 14,4 mld. Kč.

Na financování intervenčních nákupů v roce 2018 měl SZIF s Ministerstvem financí smluvně zajištěnou zápůjčku ve výši 245,8 mil. Kč, přičemž skutečné čerpání činilo pouze 21,0 mil. Kč. Celá čerpaná částka byla předčasně splacena z důvodu zlomu vývoje trendu na trhu s mlékem a opadnutí zájmu o intervenční nákupy sušeného mléka a intervenční skladování obilovin. Ze zbývajících částí nesplacené zápůjčky poskytnuté na intervenční nákupy v roce 2016 byla v roce 2018 uhrazena částka 128,4 mil. Kč. Z této zápůjčky tak zbývá k úhradě celkem 46,0 mil. Kč.

V návaznosti na výsledky hospodaření v roce 2018 došlo k poklesu peněžních prostředků na účtech SZIF o téměř 1,3 mld. Kč, přičemž jejich zůstatek k 31.12.2018 činil 948,4 mil. Kč.

Tabulka č. 3: Příjmy a výdaje Státního zemědělského intervenčního fondu (v tis. Kč)

UKAZATEL	Státní zemědělský intervenční fond			
	Skutečnost 2017	Rozpočet 2018	Skutečnost 2018	plnění %
PŘÍJMY				
Daňové příjmy	120 786	50	1	2,0
Nedaňové příjmy	63 921	147 484	177 159	120,1
Kapitálové příjmy	1 727	0	920	x
Přijaté dotace	34 564 700	50 703 468	37 213 260	73,4
z toho: ze státního rozpočtu	34 545 896	50 543 492	37 199 824	73,6
PŘÍJMY CELKEM	34 751 134	50 851 002	37 391 340	73,5
VÝDAJE				
Běžné výdaje	33 731 618	46 779 067	32 823 855	70,2
Kapitálové výdaje	3 389 858	6 135 661	5 728 745	93,4
VÝDAJE CELKEM	37 121 476	52 914 728	38 552 600	72,9
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	-2 370 342	-2 063 726	-1 161 260	56,3

Zdroj: SZIF

4. Státní fond dopravní infrastruktury

Činnost Státního fondu dopravní infrastruktury (dále SFDI) je zaměřena na financování rozvoje, výstavby, údržby a modernizace dopravní infrastruktury s cílem zajistit efektivní a hospodárné čerpání finančních prostředků a zároveň vytvářet podmínky pro financování projektů spolufinancovaných z Evropských fondů. Schválený rozpočet SFDI byl v průběhu roku na straně příjmů upraven o nespotřebované prostředky dotací z minulých let (tzv. nároky), do rozpočtu byly dále zahrnuty přijaté vratky, sankční platby a příjmy z pronájmu. Schválený rozpočet výdajů SFDI na rok 2018 byl navýšen o prostředky na úhradu výdajů neuskutečněných v minulých letech (nároky) a na úhradu aktuálně vzniklých potřeb.

Celkové skutečně realizované příjmy SFDI v roce 2018 dosáhly cca 77,0 mld. Kč, což představuje plnění na 90,6 % upraveného rozpočtu. Plnění daňových příjmů ve výši 19,6 mld. Kč (tj. 101,5 % rozpočtované částky) je výsledkem vyšších výnosů silniční daně (o 38,6 mil. Kč) a poplatků za užívání dálnic a rychlostních komunikací (o 305,2 mil. Kč). U příjmů ze spotřební daně z minerálních olejů došlo naopak k mírnému neplnění (o 59,8 mil. Kč). Těchto výsledků bylo dosaženo zejména díky dobrému stavu ekonomiky v roce 2018. Značnou část nedaňových příjmů tvořily výnosy z mýtného (celkem cca 10,7 mld. Kč), které byly oproti upravenému rozpočtu o 1,5 mld. Kč vyšší (tj. o 16,6 %). Z ostatních nedaňových příjmů tvořily přijaté vratky a sankční platby celkem cca 7,4 mld. Kč, z toho převážná část se týkala sankčních plateb od Finančních úřadů (cca 3,8 mld. Kč), vratek ze zúčtování (0,5 mld. Kč) a vratek nesprávně použitých prostředků (téměř 0,4 mld. Kč).

Dotace ze státního rozpočtu byly čerpány ve výši 39,2 mld. Kč, tj. na 77,5 %. Čerpání dotací na projekty financované v rámci OPD pro období 2014 - 2020 dosáhlo úrovně téměř 11,5 mld. Kč (tj. 66,6 % rozpočtu), což bylo zapříčiněno postupným schvalováním jednotlivých projektů v průběhu roku 2018. Na krytí národních podílů projektů spolufinancovaných v rámci OPD bylo skutečně čerpáno 2,6 mil. Kč (tj. 78,7 %). Dotace na projekty Komunitárních programů byly čerpány pouze na 73,2 %, přičemž převažujícím důvodem bylo prodloužení zadávacích řízení, resp. pozdější zadávání staveb do realizace včetně přesunu některých projektů do roku 2019. Na projekty Crocodile 2, RIS COMEX a C-Roads byly přitom čerpány pouze minimální částky a projekt Crocodile 3 nebyl v roce 2018 zahájen.

Díky vyšším příjmům z daní a mýtného nespotřeboval SFDI dotaci na krytí deficitu v plné výši (plnění na 83,1 %).

Skutečné výdaje SFDI v roce 2018 dosáhly celkové částky 80,0 mld. Kč (tj. 89,1 % rozpočtu), z toho investiční výdaje činily 33,8 mld. Kč (tj. 78,6 %) a neinvestiční výdaje 46,3 mld. Kč (tj. 98,7 %). Prostředky z rozpočtu SFDI byly v roce 2018 směřovány příjemcům na jednotlivé projekty především z oblasti rozvoje a údržby pozemních komunikací (36,8 mld. Kč), železniční dopravy (42,4 mld. Kč) a vodních cest (0,2 mld. Kč). V rámci Operačního programu doprava bylo uvolněno celkem 12,2 mld. Kč (tj. 95,8 %), a to převážně na pozemní komunikace (4,0 mld. Kč) a železniční dopravu (8,2 mld. Kč). Z rozpočtu SFDI byla uvolněna částka cca 1,8 mld. Kč veřejným rozpočtům (kraje, města a obce) na rozvoj dopravní infrastruktury (především silniční sítě) včetně zvyšování bezpečnosti dopravy. Výdaje aparátu SFDI byly čerpány v rozsahu 462,0 mil. Kč, tj. na 76,7 % rozpočtované částky. Úspory byly vykázány zejména v kategorii výdajů na platy z důvodu nenaplnění plánovaného stavu zaměstnanců a rovněž výdaje na poradenské a právní služby.

Výdaje SFDI v roce 2018 převyšovaly příjmy o téměř 3,0 mld. Kč, peněžní prostředky na účtech k 31.12.2018 dosáhly celkové částky 1 880,7 mil. Kč, přičemž zůstatek na dotačním

úctu ve výši 1 484,3 mil. Kč je určen pro potřeby příjemců v roce 2019. V roce 2018 nečerpal SFDI žádné bankovní úvěry.

Tabulka č. 4: Příjmy a výdaje Státního fondu dopravní infrastruktury (v tis. Kč)

UKAZATEL	Státní fond dopravní infrastruktury			
	Skutečnost 2017	Rozpočet 2018	Skutečnost 2018	plnění %
PŘÍJMY				
Daňové příjmy	19 568 714	19 300 000	19 583 987	101,5
Nedaňové příjmy	17 266 528	15 163 559	18 274 677	120,5
Kapitálové příjmy	0	0	0	x
Přijaté dotace	41 533 562	50 514 199	39 173 276	77,5
z toho: ze státního rozpočtu	41 533 562	50 498 049	39 157 398	77,5
PŘÍJMY CELKEM	78 368 803	84 977 758	77 031 940	90,6
VÝDAJE				
Běžné výdaje	36 891 142	46 880 117	46 250 287	98,7
Kapitálové výdaje	39 315 492	42 934 199	33 767 598	78,6
VÝDAJE CELKEM	76 206 634	89 814 316	80 017 886	89,1
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	2 162 170	-4 836 558	-2 985 946	61,7

Zdroj: SFDI

5. Státní fond rozvoje bydlení

Státní fond rozvoje bydlení (dále SFRB) byl zřízen pro realizaci bytové politiky státu a trvale udržitelné státní podpory bydlení v České republice. Jeho úkolem je zajištění finančních prostředků pro realizaci podpory státu v oblasti bytové politiky ve smyslu naplňování vládní Koncepce bydlení do roku 2020. Prostřednictvím úvěrových programů vytváří podmínky pro komplexní regeneraci bytového fondu, snižování energetické náročnosti bydlení a výstavbu či rekonstrukce bytů a domů především pro vymezené skupiny obyvatel. Snahou zůstává zajištění dostupnosti přiměřeného bydlení a trvalá podpora zvyšování kvality bydlení.

Celkové výdaje SFRB, rozpočtované ve výši 2 168,0 mil. Kč, byly skutečně realizovány v rozsahu 1 218,3 mil. Kč, tj. na 56,2 %. Tento výsledek byl ovlivněn především úsporou dosaženou při realizaci programů, a to pomalejší dynamikou čerpání poskytnutých úvěrů a nižším objemem vyplacených dotací, částečně pak úsporou v oblasti správních výdajů SFRB. Pozitivní dopad měla i skutečnost, že v roce 2018 nedošlo k žádným výrazným živelným pohromám. Skutečné čerpání jednotlivých podpor, poskytovaných v rámci příslušného úvěrového programu, lze přitom v souladu s příslušnými nařízeními vlády realizovat po dobu několika let, přičemž dynamiku čerpání jednotlivými příjemci podpor nemůže SFRB ovlivnit. Rozpočet výdajů byl v roce 2018 zaměřen zejména na úvěrové programy opravy a modernizace bytových domů (Panel 2013+), na výstavbu nájemního bydlení včetně sociálních bytů, na pomoc mladým rodinám při pořízení, opravách a modernizacích bydlení a u dotačních titulů na zvýhodněné úročení úvěrů v rámci programu PANEL a na snížení jistiny úvěru při narození dítěte. V novém dotačně-úvěrovém programu zaměřeném na regeneraci sídlišť a veřejných prostranství nebylo v roce 2018, s ohledem na stanovené termíny pro příjem žádostí, zahájeno čerpání podpor, došlo pouze k uzavření jedné dotační smlouvy ve výši 6 mil. Kč a k rozpracování dalších žádostí v celkovém objemu 93,1 mil. Kč. Skutečné čerpání úrokových dotací proběhlo v objemu cca 761,5 mil. Kč, tj. na 91,4 % rozpočtu po změnách, přičemž vyplacené příspěvky jsou rozloženy do jednotlivých let po celou dobu splácení úvěrů a týkaly se výhradně smluv uzavřených v předchozích letech

(do roku 2011). Dotace formou snížení jistiny úvěru za každé narozené dítě dle nařízení vlády č. 616/2004 Sb. činily 14,1 mil. Kč (plnění na 39,4 %). Skutečné čerpání nízkouročných úvěrů na program opravy a modernizaci domů (Panel 2013+) dosáhlo výše 203,2 mil. Kč (plnění na 96,8 %), přičemž v roce 2018 bylo smluvně alokováno celkem 200,5 mil. Kč, ve formě příslibu zůstalo dalších 14,7 mil. Kč a rozpracovány jsou žádosti v úhrnné výši 6,5 mil. Kč. Překročení objemu uzavřených smluv vyjadřuje skutečnost čerpání ze smluv uzavřených v předchozích letech, neboť úvěrové zdroje lze čerpat až po dobu 3 let, přičemž dynamiku čerpání nemá SFRB možnost ovlivnit. V programu výstavby nájemních bytů vyčerpali příjemci podpory v roce 2018 celkem 83,8 mil. Kč, což představovalo pouze 23,9 % rozpočtované částky. SFRB přitom uzavřel smlouvy o poskytnutí podpory v úhrnné výši 349,9 mil. Kč, současně vystavil úvěrové přísliby ve výši 147,4 mil. Kč (budou realizovány až v následujících letech) a rozpracované zůstaly žádosti v celkové výši 226,9 mil. Kč. Nízkouročné úvěry mladým rodinám na pořízení a na opravy a modernizaci bydlení byly čerpány v úhrnné výši 38,0 mil. Kč (plnění na 9,5 %), přičemž uzavřeny byly smlouvy na celkem 265,1 mil. Kč a rozpracovány zůstaly žádosti v celkové výši 232,3 mil. Kč. V rámci programu povodňové pomoci (rozpočet 10 mil. Kč) a programu na opravy a modernizaci obecního bytového fondu (rozpočet 10 mil. Kč) nebyla v roce 2018 přijata žádná žádost a nebyla uzavřena žádná smlouva. Na výdaje spojené s realizací programů podpor bylo vynaloženo celkem 67,4 mil. Kč (tj. 53,6 % rozpočtované částky) a týkaly se zejména odměn bankám za administraci úrokových dotací a poskytnutých záruk v programu PANEL. Důvodem nižších výdajů bylo především snížení objemu zaručovaných úvěrů a s tím související pokles poplatků a odklad části výplat úrokových dotací do následujícího roku. V roce 2018 nebylo rovněž přistoupeno k plnění z titulu poskytnutých záruk (rozpočet 30 mil. Kč). Výdaje na správu SFRB dosáhly v roce 2018 částky cca 50,2 mil. Kč (plnění na 68,3 %), z toho úspora dosažená u položky mzdových výdajů činila cca 8,2 mil. Kč (tj. 17,3 %).

Skutečné příjmy SFRB dosáhly částky cca 800,0 mil. Kč. Nesplnění schváleného rozpočtu na rok 2018 o 93,0 mil. Kč (tj. o 10,4 %), bylo především důsledkem nižšího objemu přijatých splátek z poskytnutých úvěrů zejména z titulu jejich předčasného splacení v minulých letech a nevyčerpáním části dotace ze státního rozpočtu. Dosažené příjmy SFRB tvořily ze 78,0 % již zmíněné splátky úvěrů (623,8 mil. Kč), poskytnutých zejména fyzickým osobám na pořízení, opravy a modernizaci domů a bytů (376,0 mil. Kč) a právnickým osobám (224,3 mil. Kč). Další příjmy se týkaly úroků z poskytnutých úvěrů (87,4 mil. Kč), vratek dotací z předchozích let na základě výsledků kontrol finančních úřadů (2,1 mil. Kč), sankčních plateb (5,1 mil. Kč) a ostatních nedaňových příjmů. V souladu se schváleným rozpočtem obdržel SFRB jednorázovou neinvestiční dotaci ze státního rozpočtu ve výši 107,7 mil. Kč. Tyto prostředky byly účelově určeny jednak na krytí skutečných výdajů spojených s realizací programu Nový panel (rekonstrukce, modernizace a zateplování bytových domů dle nařízení vlády č.299/2001 Sb.) a jednak na krytí výdajů spojených se snížením jistiny úvěrů poskytnutých mladým lidem při narození dítěte (v souladu s nařízením vlády č. 616/2004 Sb.). Z poskytnuté dotace bylo skutečně čerpáno pouze 80,6 mil. Kč, nevyčerpaná část (27,1 mil. Kč) byla vrácena na účet Ministerstva pro místní rozvoj.

Záporné saldo hospodaření ve výši cca 418,3 mil. Kč se promítlo ve snížení stavu peněžních prostředků na účtech SFRB. Zůstatek k 31.12.2018 tak činil cca 6 316,5 mil. Kč.

Tabulka č. 5: Příjmy a výdaje Státního fondu rozvoje bydlení (v tis. Kč)

UKAZATEL	Státní fond rozvoje bydlení			
	Skutečnost 2017	Rozpočet 2018	Skutečnost 2018	plnění %
PŘÍJMY				
Daňové příjmy	0	0	0	x
Nedaňové příjmy	843 399	785 300	719 400	91,6
Kapitálové příjmy	0	0	0	x
Přijaté dotace	82 774	107 700	80 602	74,8
z toho: ze státního rozpočtu	82 774	107 700	80 602	74,8
PŘÍJMY CELKEM	926 173	893 000	800 002	89,6
VÝDAJE				
Běžné výdaje	906 759	1 127 270	878 867	78,0
Kapitálové výdaje	300 772	1 040 730	339 415	32,6
VÝDAJE CELKEM	1 207 531	2 168 000	1 218 281	56,2
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	-281 358	-1 275 000	-418 279	32,8

Zdroj: SFRB

6. Státní fond kinematografie

Státní fond kinematografie (dále SFKMG) působí v souladu se zákonem č. 496/2012 Sb., o audiovizuálních dílech a podpoře kinematografie (zákon o audiovizu) v oblasti podpory kinematografických projektů a filmových pobídek. Další významnou činností SFKMG je administrace poplatků definovaných zákonem o audiovizu a propagace české kinematografie v zahraničí. SFKMG obdržel v roce 2018 účelové dotace ze státního rozpočtu v úhrnné výši 988,3 mil. Kč, z toho 800 mil. Kč na filmové pobídky, 180,9 mil. Kč na podporu projektů z oblasti kinematografie a 7,4 mil Kč na zaměstnance a provozní náklady. Fond nečerpal prostředky z fondů EU.

Základním zdrojem vlastních příjmů byly zejména poplatky z vysílání televizní reklamy na soukromoprávních televizích, příjmy z obchodního využití filmů, k nimž SFKMG vykonává autorská práva a odvody poplatků z kinematografických představení (od provozovatelů kin) a z převzatého televizního vysílání (kabelové TV, satelity). Celkové rozpočtované příjmy SFKMG (1 227,1 mil. Kč) byly v roce 2018 plněny na 103,2 % (1 266,8 mil. Kč). Nedodržení rozpočtovaných příjmů v některých položkách ovlivnila zejména závislost na proměnných faktorech filmového průmyslu, které nelze zcela přesně odhadnout. To se týká např. návštěvnosti kin, dosažené ceny reklamy na komerčních TV nebo skutečného zájmu o tzv. fondové filmy.

Rozpočtované výdaje (1 323,0 mil. Kč) byly skutečně čerpány ve výši 811,4 mil. Kč, tj. na 61,3 %. Skutečné čerpání výdajů bylo ovlivněno specifickostí filmového odvětví a faktickou nemožností přesně predikovat výplaty splátek schválených podpor a pobídek na podporu kinematografie z časového hlediska, a to v návaznosti na plnění podmínek jednotlivých etap podporovaných víceletých projektů. Běžné výdaje v celkovém rozsahu 548,2 mil. Kč (plnění na 49,4 %) byly vynaloženy na vyplácení neinvestičních podpor žadatelům na realizaci projektů v oblasti kinematografie a na filmové pobídky (465,3 mil. Kč) a na zajištění chodu SFKMG. Jako neinvestiční dotace byly poskytovány prostředky zejména na vývoj, distribuci a propagaci kinematografických děl, vzdělávání a výchovu v oblasti kinematografie a filmové festivaly a přehlídky. Nemožnost predikovat při tvorbě rozpočtu rozložení žádostí o dotaci mezi jednotlivými právními subjekty je důvodem nedodržení rozpočtované výše

u jednotlivých položek rozpočtové skladby. V případě nedočerpaných finančních prostředků se zpravidla jedná o víceleté projekty, u kterých je čerpání splátek vázáno na splnění stanovených podmínek. Skutečné kapitálové výdaje SFKMG v roce 2018 dosáhly celkové výše 263,2 mil. Kč, tj. 123,2 % rozpočtované částky. Na čerpání výdajů mělo vliv zejména časové hledisko výplaty záloh na dotace u jednotlivých skupin příjemců podpory projektů, přičemž při sestavování rozpočtu nebylo reálně možné stanovit přesné množství žádostí ani splatnosti jednotlivých splátek a vycházelo se tak ze struktury výdajů v předchozích letech. To se týkalo i největšího okruhu žadatelů o dotace, kterými jsou nefinanční podnikatelské subjekty – právnické osoby. Investiční transfery těmto příjemcům byly charakterizovány vyšším (o 49,6 mil. Kč) čerpáním podpor kinematografie určených především na výrobu filmů a podporu technického rozvoje. Finanční podpory projektů přitom tvoří každoročně podstatnou část kapitálových výdajů a v roce 2018 bylo touto formou vyplaceno celkem 262,7 mil. Kč. Zbývající část kapitálových výdajů SFKMG tvořily výdaje na programové vybavení (celkem cca 0,4 mil. Kč).

Konečný zůstatek peněžních prostředků fondu na bankovních účtech k 31.12.2018 vzrostl o cca 455,5 mil. Kč a činil 2 208,9 mil. Kč, přičemž značná část těchto prostředků je vázána na podmíněné závazky. Ty jsou určeny na vyplácení podpor projektů z oblasti kinematografie a filmových pobídek, na které jsou finanční prostředky již schváleny a alokovány, ale nebyly dosud vyplaceny, neboť SFKMG vyplácí dotace či pobídky až po splnění stanovených podmínek.

Tabulka č. 6: Příjmy a výdaje Státního fondu kinematografie (v tis. Kč)

UKAZATEL	Státní fond kinematografie			
	Skutečnost 2017	Rozpočet 2018	Skutečnost 2018	plnění %
PŘÍJMY				
Daňové příjmy	191 032	186 000	192 053	103,3
Nedaňové příjmy	59 383	52 850	86 512	163,7
Kapitálové příjmy	0	0	0	x
Přijaté dotace	996 504	988 273	988 273	100,0
z toho: ze státního rozpočtu	996 504	988 273	988 273	100,0
PŘÍJMY CELKEM	1 246 919	1 227 123	1 266 838	103,2
VÝDAJE				
Běžné výdaje	1 028 450	1 109 498	548 204	49,4
Kapitálové výdaje	202 606	213 530	263 150	123,2
VÝDAJE CELKEM	1 231 056	1 323 028	811 354	61,3
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	15 863	-95 905	455 484	x

Zdroj: SFKMG

7. Státní fond kultury

Státní fond kultury (dále SFK) vykonával svoji činnost v souladu se zákonem č. 239/1992 Sb., o Státním fondu kultury České republiky a hospodařil s finančními prostředky ze zdrojů stanovených mu tímto zákonem. Fond nemá vlastní zaměstnance, agendu SFK zabezpečovali 3 pracovníci Ministerstva kultury. Hlavní činností SFK je poskytování podpor v různých oblastech umění včetně propagace české kultury v zahraničí.

Celkové příjmy fondu, rozpočtované ve výši 63,0 mil. Kč, byly naplněny ve výši 83,2 mil. Kč, tj. na 132,0 %. Značnou část příjmů SFK tvořily obdobně jako v minulých letech příjmy z pronájmu nemovitostí v úhrnné výši cca 34,0 mil. Kč (plnění na 106,2 %), které

představovaly 40,9 % z celkových inkasovaných příjmů. Ostatní nedaňové příjmy tvořily především příjmy dle autorského zákona (tzv. odúmrťe), inkasované ve výši 1,8 mil. Kč, žadatelské poplatky (celkem 1,4 mil. Kč) a zálohy od nájemců nemovitostí (2,8 mil. Kč). Dotace od rozpočtů ústřední úrovně zahrnovaly zejména příjem z reklam vysílaných Českou televizí na programu ČT 2, který v roce 2018 dosáhl úhrnné částky 40,9 mil. Kč (plnění na 154,3 %). V souladu s memorandem o dlouhodobé spolupráci obdržel SFK dotaci ze státního rozpočtu (Ministerstva kultury) ve výši 1,9 mil. Kč, určenou na podporu kulturních projektů.

Celkové výdaje SFK rozpočtované ve výši téměř 57,5 mil. Kč byly skutečně čerpány v rozsahu cca 56,9 mil. Kč (tj. 99,0 % rozpočtu). Běžné výdaje byly rozpočtovány ve výši 42,1 mil. Kč, skutečné neinvestiční výdaje činily 43,1 mil. Kč (plnění na 102,5 %). Rada SFK v roce 2018 podpořila 409 kulturních projektů, mezi které rozdělila formou neinvestičních dotací celkem cca 28,0 mil. Kč. Rozdíly oproti rozpočtovaným částkám, vykazovaným u některých položek rozpočtové skladby, jsou v těchto případech dány praktickou nemožností predikovat a následně ovlivnit strukturu žadatelských subjektů z hlediska jejich právní subjektivity. Převážná část ostatních běžných výdajů byla v roce 2018 vynaložena na činnosti spojené s údržbou, správou, provozováním, opravou a rekonstrukcemi nemovitostí, se kterými je SFK příslušný hospodařit. Kapitálové výdaje byly rozpočtovány ve výši 15,4 mil. Kč, skutečné výdaje v roce 2018 činily 13,8 mil. Kč (plnění na 89,5 %). Výdaje zahrnovaly převážně technické zhodnocení budovy Domu U Hybernů ve výši cca 13,7 mil. Kč.

SFK nevykazuje žádné úvěrové zatížení, zůstatek peněžních prostředků na běžném účtu vedeném u ČNB vzrostl o 26,3 mil. Kč a k 31.12.2018 činil téměř 199,2 mil. Kč.

Tabulka č. 7: Příjmy a výdaje Státního fondu kultury (v tis. Kč)

UKAZATEL	Státní fond kultury			
	Skutečnost 2017	Rozpočet 2018	Skutečnost 2018	plnění %
PŘÍJMY				
Daňové příjmy	0	0	0	x
Nedaňové příjmy	40 283	36 500	40 403	110,7
Kapitálové příjmy	0	0	0	x
Přijaté dotace	40 300	26 500	42 783	161,4
z toho: ze státního rozpočtu	935	0	1 903	x
PŘÍJMY CELKEM	80 583	63 000	83 186	132,0
VÝDAJE				
Běžné výdaje	41 119	42 080	43 140	102,5
Kapitálové výdaje	13 759	15 400	13 781	89,5
VÝDAJE CELKEM	54 878	57 480	56 921	99,0
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	25 705	5 520	26 265	475,8

Zdroj: SFK

8. Souhrnná charakteristika věřitelské pozice státních fondů

Stav čisté věřitelské pozice z financování státních fondů se v průběhu roku 2018 snížil o cca 3,2 mld. Kč, což bylo ovlivněno realizovanými bankovními operacemi, tj. poklesem stavu peněžních prostředků státních fondů na bankovních účtech ve výši cca 3 311,3 mil. Kč. Splatnost zápůjčky od Ministerstva financí z roku 2016, jejíž nesplacená část k 31.12.2018 činila 46,0 mil. Kč, převedl SZIF do roku 2019.

II. Hospodaření rozpočtů územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a Regionálních rad regionů soudržnosti za rok 2018

Základní charakteristikou hospodaření územních rozpočtů v roce 2018 byl dynamický nárůst objemu finančních prostředků jak na příjmové, tak zejména na výdajové straně jejich rozpočtů. Meziroční zvýšení celkových příjmů i výdajů dosáhlo dosud nejvyšší hodnoty, a na rozdíl od předchozích let byl vyšší růst vykázan na straně výdajů. Důvodem byl především výrazný nárůst investic. Hospodaření územních rozpočtů skončilo s přebytkem, a to již sedmým rokem po sobě, ve srovnání s předcházejícími lety byl však přebytek hospodaření podstatně nižší.

Na příznivém vývoji celkových příjmů územních rozpočtů se podílely především pokračující růst ekonomiky a efektivnější výběr daní, který se promítl v inkasu sdílených daňových příjmů obcí a krajů. Dále pak značný nárůst objemu přijatých transferů, a to jak neinvestičních, v návaznosti na realizaci záměrů vlády v oblasti regionálního školství a sociální péče, tak investičních, v souvislosti s realizací projektů v rámci operačních programů spolufinancovaných z fondů EU.

K růstu inkasa daňových příjmů přispělo kromě ekonomického vývoje i další navýšení podílu obcí na dani z přidané hodnoty. Novela zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní (zákon č. 260/2017 Sb.), která nabyla účinnosti od 1. 1. 2018, znamenala další navýšení podílu obcí na dani z přidané hodnoty, a to na 23,58 % (dopad uvedené změny byl odhadován ve výši 9,1 mld. Kč ve prospěch rozpočtů obcí). Tato novela znamenala také částečné posílení příjmů pro obce, které jsou zřizovateli základních a mateřských škol (kritérium počtu dětí a žáků v propočtu podílu obce na celostátním výnosu sdílených daní bylo zvýšeno ze 7 % na 9 % a adekvátně k tomu byla snížena váha kritéria postupných přechodů z 80 % na 78 %). Z hlediska vývoje daňových příjmů v posledních třech letech je potřebné zmínit, že se jednalo již o třetí úpravu rozpočtového určení daní znamenající posílení daňových příjmů územních rozpočtů¹.

Ve struktuře transferů poskytovaných krajům a obcím z jednotlivých kapitol státního rozpočtu a ze státních fondů nedošlo pro rok 2018 k žádným změnám. V části transferů poskytovaných z kapitoly Všeobecná pokladní správa v rámci finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům obcí, krajů a k rozpočtu hl. m. Prahy byla pro rok 2018 zapracována valorizace příspěvku na výkon státní správy ve výši 5 %.

Regionální rady regionů soudržnosti (dále jen „regionální rady“) nadále zůstávají součástí územních rozpočtů, přestože čerpání prostředků z předchozího programového období již bylo ukončeno. Jejich úloha spočívá především v kontrole projektů po období udržitelnosti a v postupném ukončování programů. Příjmy a výdaje regionálních rad se stejně jako v předchozím roce týkají pouze financování provozních výdajů a jsou tedy relativně velmi nízké (prostředky určené regionálním radám jsou rozpočtovány v kapitole Ministerstva pro místní rozvoj v rámci OP Technická pomoc 2014+).

V roce 2018 ukončily územní rozpočty hospodaření s přebytkem v celkové výši 8,8 mld. Kč (ve srovnání s předchozími lety byl přebytek podstatně nižší, což bylo zapříčiněno zejména výrazným růstem investic). Nejvyšší přebytek byl vykázan na úrovni rozpočtů obcí, dosáhl

¹ Od 1.1.2016 byl navýšen podíl krajů na dani z přidané hodnoty na 8,92 % (v letech 2013 - 2015 činil 7,86 %). U obcí došlo s účinností od 1. 1. 2017 k navýšení podílu na dani z přidané hodnoty na 21,4 % (v letech 2013 - 2016 činil 20,83 %) a zároveň byl zrušen problematický 30 % podíl obcí na dani z příjmů fyzických osob z příznání. Od 1. 1. 2018 došlo u obcí k dalšímu navýšení podílu na dani z přidané hodnoty na 23,58 %.

8,3 mld. Kč, přičemž více než ze tří čtvrtin se na něm podílel výsledek hospodaření hlavního města Prahy. Kraje hospodařily s minimálním přebytkem, dosáhl pouze 0,1 mld. Kč. Dobrovolné svazky ukončily hospodaření s přebytkem 0,3 mld. Kč a regionální rady s vyrovnaným rozpočtem.

Následující hodnocení plnění příjmů a výdajů krajů, obcí, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad za rok 2018 je provedeno samostatně k rozpočtu po všech změnách, to znamená k tzv. konečnému rozpočtu (dále jen k rozpočtu), který vedle změn souvisejících s provedenými rozpočtovými opatřeními zahrnuje také změny vyplývající z promítnutí nároků z nespotebovaných výdajů organizačních složek státu.

V kapitole 3. Příjmy a výdaje obcí a dobrovolných svazků obcí jsou výsledky hospodaření hlavního města Prahy jako „obce“ součástí uváděných souhrnných údajů. S ohledem na specifické postavení hlavního města a váhu jeho příjmů a výdajů v celkových příjmech a výdajích obecních rozpočtů je současně v rámci této kapitoly zpracována samostatná část, týkající se pouze výsledků rozpočtového hospodaření hlavního města Prahy.

1. Celkové výsledky hospodaření krajů, obcí, dobrovolných svazků obcí a Regionálních rad regionů soudržnosti

Celkové příjmy (po konsolidaci) krajů, obcí, dobrovolných svazků obcí (dále jen „DSO“) a regionálních rad dosáhly **532,6 mld. Kč** (plnění předpokladů rozpočtu 97,5 %), ve srovnání s předchozím rokem vzrostly o 60,0 mld. Kč. Jedná se o dosud nejvyšší meziroční zvýšení celkových příjmů na úrovni územních rozpočtů.

Příjmy vzrostly na všech úrovních územních rozpočtů: kraje vykázaly zvýšení o 24,1 mld. Kč, obce o 36,6 mld. Kč, DSO o 0,4 mld. Kč a regionální rady o 0,1 mld. Kč.

Na rozdíl od předchozího roku, kdy se na růstu celkových příjmů podílely především vlastní příjmy, bylo v roce 2018 zastoupení obou základních složek, tj. vlastních příjmů i přijatých transferů, rovnoměrné.

Vlastní příjmy územních rozpočtů (tj. příjmy daňové, nedaňové a kapitálové) dosáhly **341,8 mld. Kč**, proti předchozímu roku byly vyšší o 30,2 mld. Kč. Růst byl vykázán ve všech třech částech.

Daňové příjmy činily **295,2 mld. Kč**, což bylo meziročně o 24,4 mld. Kč více. Na růstu se kromě pokračujícího příznivého vývoje ekonomiky a realizace opatření ke zvýšení efektivity při výběru daní podílela i zmíněná novela zákona o rozpočtovém určení daní ve vztahu k obcím.

Nedaňové příjmy činily **38,9 mld. Kč**, což bylo meziročně o 4,7 mld. Kč více. K růstu došlo především ve skupinách: příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem (o 1,5 mld. Kč), příjmy z prodeje nekapitálového majetku (o 1,2 mld. Kč) a přijaté splátky půjček (o 1,1 mld. Kč).

Kapitálové příjmy (tj. příjmy z prodeje nemovitostí a pozemků) byly zaúčtovány ve výši **7,8 mld. Kč**, což bylo o 1,1 mld. Kč více nežli v předchozím roce.

Celkový objem přijatých transferů činil **190,7 mld. Kč**, proti předchozímu roku to bylo o 29,7 mld. Kč více. Na zvýšení se ze dvou třetin podílely neinvestiční transfery a z jedné třetiny transfery investiční, v tomto byl vývoj v roce 2018 zcela odlišný proti předchozím dvěma letům, kdy byl vždy vykázán výrazný meziroční pokles investičních transferů.

Neinvestiční transfery dosáhly 167,6 mld. Kč, což znamenalo meziroční zvýšení o 19,9 mld. Kč. Vysoký růst souvisí s realizací záměrů vlády v oblasti regionálního školství a

sociální péče. Kraje a obce přijaly z kapitoly Ministerstva školství a tělovýchovy neinvestiční transfery v celkové výši 120,3 mld. Kč (meziročně o 14,2 mld. Kč více) a z kapitoly Ministerstva práce a sociálních věcí 20,1 mld. Kč (o 3,5 mld. Kč více).

Investiční transfery vzrostly o 9,8 mld. Kč a dosáhly celkem 23,2 mld. Kč. Přes tento vysoký nárůst (o tři čtvrtiny) zůstává jejich úroveň výrazně nižší nežli v období let 2009 – 2015, kdy docházelo k intenzivnímu čerpání prostředků na realizaci projektů v rámci programů předchozího programového období (v těchto letech se objem přijatých investičních transferů pohyboval v rozmezí 30,6 - 49,6 mld. Kč). Čerpání prostředků na realizaci investičních projektů v rámci nového programového období 2014 - 2020 je prozatím pomalejší.

Tabulka č. 8: Bilance příjmů a výdajů územních rozpočtů k 31.12.2018 po konsolidaci² (v mil. Kč)

	Územní rozpočty celkem				Stupně územních rozpočtů k 31.12.2018		
	skutečnost k 31.12.2017	rozpočet 2018 po všech změnách	skutečnost k 31.12.2018	% plnění rozpočtu	obce a DSO	kraje	RRRS
Příjmy celkem	472 596,7	546 243,3	532 592,4	97,5	334 633,3	205 804,4	428,4
z toho:							
Daňové příjmy	270 742,6	299 420,0	295 189,4	98,6	226 220,1	68 969,3	.
Nedaňové příjmy	34 139,6	36 990,0	38 851,5	105,0	33 534,3	5 457,8	143,9
Kapitálové příjmy	6 696,8	8 289,7	7 801,9	94,1	7 483,3	317,6	1,1
Přijaté transfery	160 987,9	201 543,6	190 728,7	94,6	67 395,6	131 059,7	283,4
Výdaje celkem	441 646,8	512 087,8	523 800,3	102,3	325 979,1	205 722,0	385,0
z toho:							
Běžné výdaje	358 008,9	398 153,4	400 172,8	100,5	229 725,4	175 661,0	335,1
Kapitálové výdaje	83 637,9	113 934,4	123 627,5	108,5	96 253,7	30 061,0	49,9
Saldo příjmů a výdajů	30 949,9	31 155,5	8 792,1	.	8 654,2	82,4	43,4

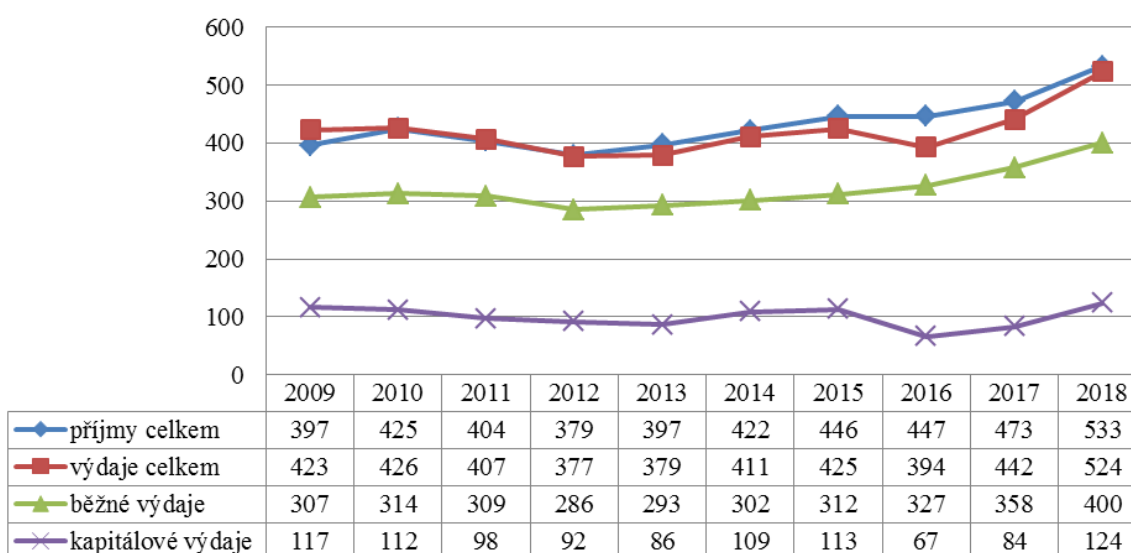
Struktura hlavních zdrojů financování jednotlivých částí územních rozpočtů zůstává dlouhodobě stabilní. V rozpočtech krajů jsou hlavním zdrojem příjmů transfery ze státního rozpočtu a ze státních fondů (v roce 2018 tvořily 63,5 % celkových příjmů); prostřednictvím krajských rozpočtů jsou administrovány prostředky na úhradu přímých nákladů na vzdělávání v regionálním školství. Pro rozpočty obcí jsou hlavním zdrojem financování daňové příjmy, na celkových příjmech se podílely ve výši 68,4 %. Financování činnosti DSO je zajišťováno především transfery z různých úrovní veřejných rozpočtů (tvořily 62,6 % celkových příjmů). Regionální rady již druhým rokem získávají pouze prostředky na zajištění svého vlastního provozu (z kapitoly Ministerstva pro místní rozvoj). Na rozdíl od předchozích let regionální rady již krajům, obcím ani DSO nepřevádí žádné finanční transfery, neboť jejich činnost jako administrátorů finančních prostředků z fondů EU prostřednictvím regionálních operačních programů byla ukončena již v roce 2016.

² Z důvodu konsolidace, jejímž smyslem je očistit údaje o rozpočtu nebo skutečnosti peněžních operací o interní přesuny peněžních prostředků uvnitř jednotky nebo mezi jednotkami na úrovni sumářů, za které se operace sledují, je součet na úrovni republiky odlišný od součtu jednotlivých úrovní, tj. obcí a DSO, krajů a regionálních rad. Příjmové, výdajové a finanční operace, které jsou předmětem konsolidace spolu s uvedením úrovně, na které se konsolidace provádí, stanovuje vyhláška č. 5/2014 Sb., o způsobu, termínech a rozsahu údajů předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů, rozpočtů územních samosprávných celků, rozpočtů dobrovolných svazků obcí a rozpočtů regionálních rad regionů soudržnosti.

Pokud jde o strukturu transferů z hlediska jednotlivých kapitol státního rozpočtu, zůstává dlouhodobě nejvýznamnější kapitola Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, ze které jsou poskytovány dotace na přímé náklady na vzdělávání pro školy a školská zařízení zřizovaná kraji, obcemi a soukromými zřizovateli, které kraje rozepisují a přímo přidělují příslušným školám a školským zařízením. Neinvestiční transfery z této kapitoly tvořily zhruba tři čtvrtiny (77,1 %) z celkového objemu neinvestičních transferů ze státního rozpočtu. Dalším významným zdrojem neinvestičních transferů jsou prostředky kapitoly Ministerstva práce a sociálních věcí. Pokud jde o investiční transfery ze státního rozpočtu určené územním rozpočtům, byl největší objem prostředků převeden z kapitoly Ministerstva pro místní rozvoj a kapitoly Ministerstva životního prostředí.

Celkové výdaje územních rozpočtů dosáhly **523,8 mld. Kč** (plnění rozpočtu 102,3 %) a meziročně vzrostly o 82,2 mld. Kč, což je téměř o jednu pětinu. Vývoj příjmů a výdajů územních rozpočtů z dlouhodobějšího hlediska charakterizují následující údaje.

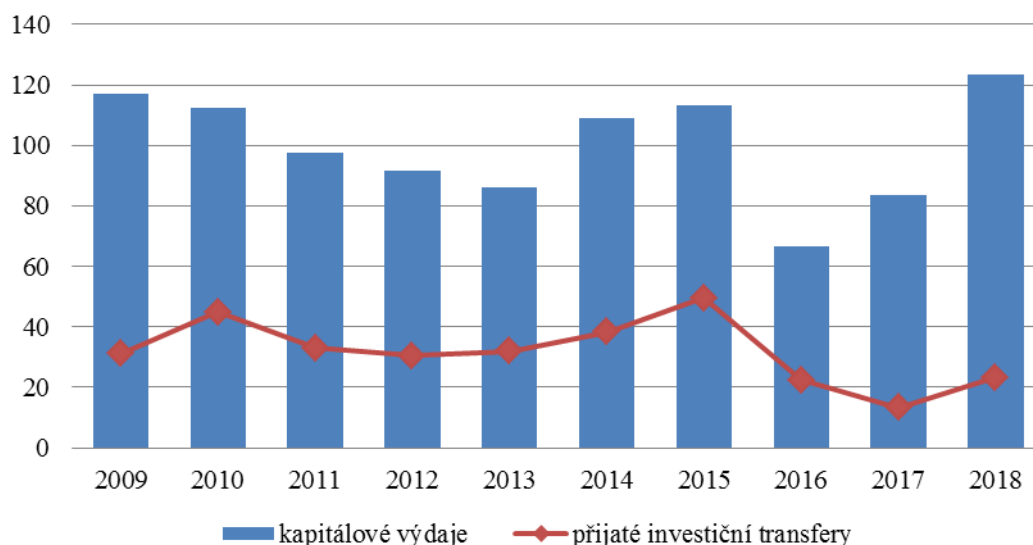
Graf č. 1: Příjmy a výdaje územních rozpočtů v období let 2009–2018 (v mld. Kč)

Běžné výdaje dosáhly 400,2 mld. Kč, meziročně se zvýšily o 42,2 mld. Kč. Přibližně polovina tohoto zvýšení byla dána nárůstem výdajů poskytovaných formou transferů příspěvkovým, neziskovým a podobným organizacím (růst o 20,8 mld. Kč). Výdaje územních rozpočtů na platy a podobné související výdaje včetně pojistného vzrostly o 6,3 mld. Kč. Vyšší nárůst byl dále vykázan u výdajů na nákup služeb (o 3,0 mld. Kč) a výdajů na zajištění dopravní územní obslužnosti (o 2,2 mld. Kč).

Kapitálové výdaje dosáhly 123,6 mld. Kč, meziročně vzrostly o 40,0 mld. Kč, tj. téměř o jednu polovinu. Dynamický nárůst svědčí o výrazném oživení investiční činnosti obcí a krajů, z pohledu minulých let se jedná o dosud nejvyšší objem kapitálových výdajů. Podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích územních rozpočtů dosáhl 23,6 %, v roce předchozím to bylo 18,9 %. Přitom obdobně jako v roce 2017 byly kapitálové výdaje v podstatně nižší míře nežli v předchozích letech financovány z přijatých investičních transferů. Zatímco v období let 2010–2016 se přijaté investiční transfery podílely na celkových kapitálových výdajích v průměrné roční výši 35,5 %, v roce 2018 to bylo 19 % (v předchozím roce 2017 to bylo jen 16,0 %). Lze předpokládat, že tento výsledek souvisí s pomalejším náběhem realizace investičních projektů spolufinancovaných z programů EU.

Graf č. 2: Vývoj objemu přijatých investičních transferů a kapitálových výdajů územních rozpočtů celkem (v mld. Kč)

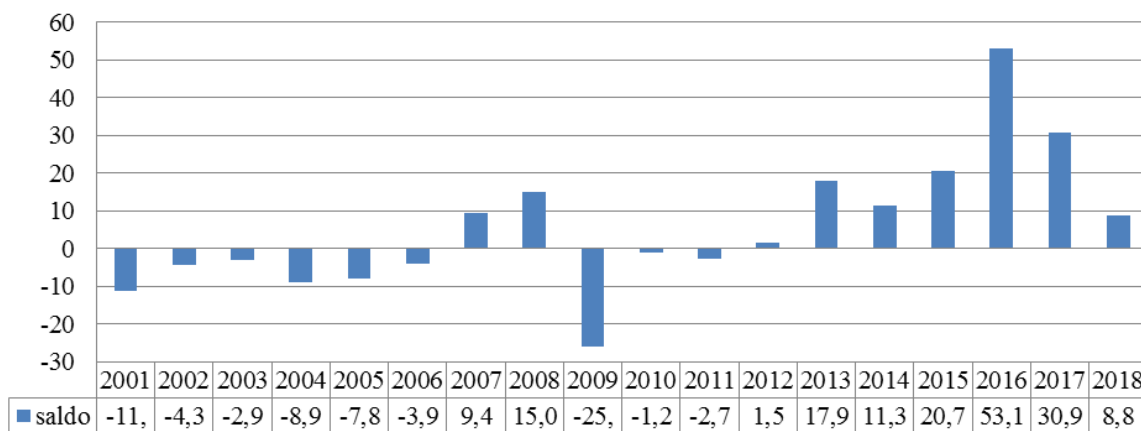

Vysoký růst výdajů územních rozpočtů, zejména investičních, a relativně vyšší zapojení vlastních zdrojů do financování investic, do značné míry ovlivnily výsledné saldo hospodaření, vývoj stavu finančních prostředků na bankovních účtech i vývoj zadluženosti.

Hospodaření územních rozpočtů skončilo s **přebytkem 8,8 mld. Kč**, tedy podstatně nižším nežli v předchozích třech letech. Důvodem je na příjmové straně nižší plnění v části daňových příjmů, na výdajové straně je to především vysoký nárůst jak kapitálových výdajů, tak i běžných výdajů.

Rozhodující část přebytku byla dosažena na úrovni rozpočtů obcí, které jako celek vykázaly přebytek 8,3 mld. Kč, zde je však nutné uvést, že z toho 6,7 mld. Kč tvoří výsledek hospodaření hlavního města Prahy. Dobrovolné svazky obcí vykázaly přebytek 0,4 mld. Kč. Hospodaření krajů lze hodnotit jako v zásadě vyrovnané (přebytek pouze 0,1 mld. Kč). Rovněž tak regionální rady ukončily své hospodaření jako vyrovnané. Pro srovnání uvádíme vývoj salda hospodaření územních rozpočtů celkem od roku 2001.

Graf č. 3: Vývoj salda hospodaření územních rozpočtů v letech 2001–2018 (v mld. Kč)

Stavy na bankovních účtech územních rozpočtů³

Stav finančních prostředků na bankovních účtech obcí, DSO, krajů, regionálních rad a na účtech příspěvkových organizací zřízených kraji a obcemi dosáhl ke konci roku 2018 v souhrnu **264,2 mld. Kč**, meziročně se zvýšil o 10,8 mld. Kč (o 4,3 %). Proti období předchozích dvou let, pro které byl charakteristický značný nárůst zůstatků na bankovních účtech, je to podstatně méně (v období let 2016 – 2017 se stav finančních prostředků na bankovních účtech zvýšil celkem o 90,2 mld. Kč, tj. ročně v průměru o 45,1 mld. Kč).

Nárůst stavu finančních prostředků na bankovních účtech v roce 2018 byl vykázán především na úrovni obcí a jimi zřízených příspěvkových organizací (celkem o 9,1 mld. Kč), je však potřebné uvést, že rozhodující část z toho představuje zvýšení na účtech hlavního města Prahy (o 4,9 mld. Kč). Na úrovni krajů a jimi zřízených příspěvkových organizací se zůstatek na bankovních účtech meziročně zvýšil o 1,4 mld. Kč. Na účtech DSO se stav finančních prostředků zvýšil o 0,2 mld. Kč a v případě regionálních rad, na jejichž účtech je již jen minimum finančních prostředků, byl vykázán přibližně stejný objem finančních prostředků jako v předchozím roce, tj. pouze 0,2 mld. Kč.

Tabulka č. 9: Stavy finančních prostředků na bankovních účtech rozpočtů ÚSC (včetně příspěvkových organizací), DSO a regionálních rad ke dni 31.12. (v mld. Kč)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kraje	12,5	14,5	12,5	14,8	17,6	16,7	24,5	31,0	30,7
PO zřízené krajem	10,9	10,9	11,7	11,9	12,2	11,7	12,4	15,0	16,7
Obce	70,3	70,1	84,7	98,0	107,4	114,6	156,5	179,7	186,9
PO zřízené obcí a MČ	14,9	15,9	16,8	16,5	18,3	18,7	20,8	25,6	27,5
DSO	1,2	1,4	1,5	1,8	1,6	1,5	2,0	2,1	2,3
RRRS	1,0	0,8	0,6	0,6	0,8	0,3	0,4	0,1	0,2
Celkem	110,7	113,5	127,8	143,7	157,8	163,5	216,6	253,7	264,2

Zadluženost územních rozpočtů se proti 2017 mírně zvýšila (pouze o 0,4 mld. Kč, tj. o 0,4 %), znamená to přerušení dosavadního trendu rychlého poklesu zadluženosti územních rozpočtů (dosud nejvyšší dluh, který byl vykázán v roce 2013 ve výši 121,6 mld. Kč, byl v následujících čtyřech letech 2014 – 2017 snížen na 90,8 mld. Kč, tj. o jednu čtvrtinu). Důvodem je především růst objemu nově přijatých úvěrů a půjček (meziročně zhruba o polovinu), které územní rozpočty potřebovaly pro financování investic. Podrobné údaje o vývoji zadluženosti jsou uvedeny v další části zprávy (bod 5.).

2. Příjmy a výdaje krajů

Celkové příjmy krajů činily **205,8 mld. Kč**, proti předchozímu roku byly vyšší o 24,1 mld. Kč (plnění předpokladů rozpočtu 98,9 %). Obdobně jako v předchozím roce se na růstu celkových příjmů krajů podílely především přijaté transfery, jejich nárůst představoval téměř 75 % z celkového zvýšení příjmů (v roce 2017 to bylo zhruba 60%).

Vlastní příjmy krajů dosáhly celkem **74,7 mld. Kč**, meziročně vzrostly o 6,3 mld. Kč. Podíl vlastních příjmů na celkových příjmech krajů činil 36,3 %, v roce předchozím to bylo 37,7 %.

³ V případě krajů, obcí, DSO a RRRS zahrnutý SÚ – 068, 231, 236, 241, 244, 245, 261. V případě příspěvkových organizací zahrnutý SÚ – 068, 241, 243, 244, 245, 261

Tabulka č. 10: Bilance příjmů a výdajů krajů (v mil. Kč)

Ukazatel	skutečnost k 31.12.2017	rozpočet 2018		skutečnost k 31.12.2018	% plnění rozp.	Index 2018/ 2017
		schválený	po všech změnách			
1	2	3	4	5	6	7
I. Daňové příjmy	64 426,8	70 000,0	70 000,0	68 969,3	98,5	107,1
z toho:						
Daně z příjmů fyzických osob	16 348,8	18 600,0	18 600,0	18 563,9	99,8	113,5
Daně z příjmů právnických osob	15 035,4	15 500,0	15 500,0	14 800,2	95,5	98,4
Daň z přidané hodnoty	32 959,0	35 900,0	35 900,0	35 509,2	98,9	107,7
Daně a poplatky z vybr. činností	83,6	.	.	95,9	.	114,7
II. Nedaňové příjmy	3 634,2	3 382,0	3 382,0	5 457,8	161,4	150,2
III. Kapitálové příjmy	346,2	441,7	441,7	317,6	71,9	91,7
Vlastní příjmy	68 407,2	73 823,7	73 823,7	74 744,7	101,2	109,3
IV. Přijaté transfery (po konsolidaci)	113 243,6	127 127,3	134 218,1	131 059,7	97,6	115,7
Příjmy celkem (po konsolidaci)	181650,8	200 951,0	208 041,8	205 804,4	98,9	113,3
I. Běžné výdaje (po konsolidaci)	155 189,8	177 966,9	175 681,8	175 661,0	100,0	113,2
II. Kapitálové výdaje	17 370,4	18 506,7	27 882,6	30 061,0	107,8	173,1
Výdaje celkem (po konsolidaci)	172 560,2	196 473,6	203 564,4	205 722,0	101,1	119,2
Saldo příjmů a výdajů (po konsol.)	9 090,6	4 477,4	4 477,4	82,4	0,2	0,9

Daňové příjmy dosáhly celkem 69,0 mld. Kč (plnění rozpočtu 98,5 %), meziročně vzrostly o 4,5 mld. Kč (o 7,1 %).

Podle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní tvořily daňové příjmy rozpočtů jednotlivých krajů:

- daň z příjmů právnických osob v případech, kdy poplatníkem je příslušný kraj, s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby,
- podíl na 8,92 % z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty,
- podíl na 8,92 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně, s výjimkou daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby,
- podíl na 8,92 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby,
- podíl na 8,92 % z 60 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob sníženého o výnosy uvedené v písmenech c) a d),
- podíl na 8,92 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů právnických osob, s výjimkou výnosů uvedených v písmenu a) a v § 4 odst. 1 písm. g).

Každý kraj se na procentní části celostátního hrubého výnosu daně podle odstavce 1 písm. b) až f) podílí procentem stanoveným v příloze č. 1 k zákonu o rozpočtovém určení daní.

Celkový výnos **daně z příjmů fyzických osob** dosáhl **18,6 mld. Kč**, proti předchozímu roku se zvýšil o 2,2 mld. Kč. Rozhodující část nárůstu byla zajištěna v objemově nejnvýznamnější části, kterou je daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti odváděná zaměstnavatelem. Její výše dosáhla 16,6 mld. Kč, což bylo o 2,0 mld. Kč více. Inkaso daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby činilo 1,6 mld. Kč a vzrostlo o 0,2 mld. Kč. Příjem daně z příjmů fyzických osob (ze samostatné výdělečné činnosti) zůstal na stejné úrovni jako roce předchozím (0,4 mld. Kč).

Daň z příjmů právnických osob byla zaúčtována ve výši 14,8 mld. Kč, proti srovnatelnému období to bylo o 0,2 mld. Kč méně.

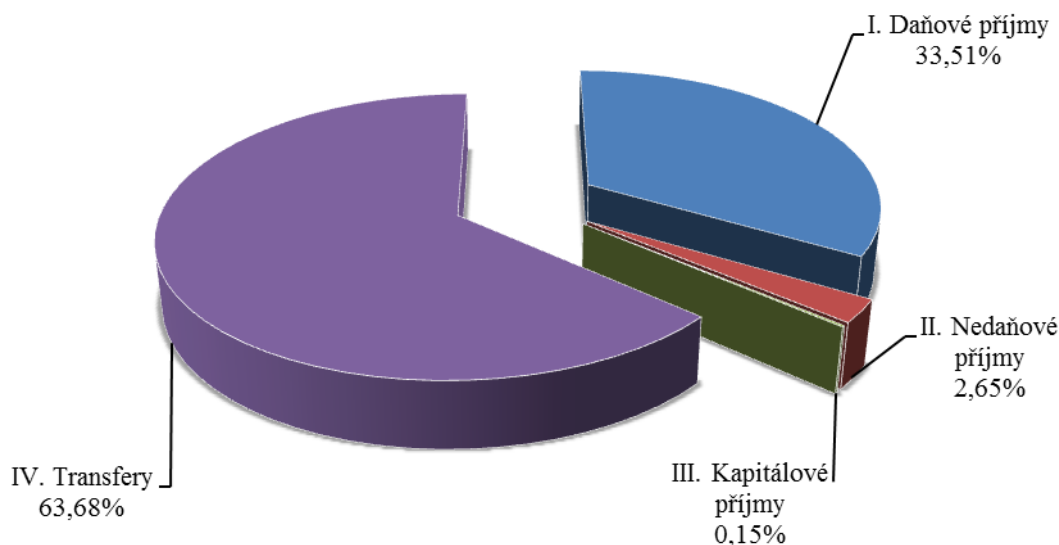
Výnos **daně z přidané hodnoty** dosáhl 35,5 mld. Kč, což znamená meziroční zvýšení o 2,5 mld. Kč. Inkaso daně z přidané hodnoty představovalo více než polovinu (51,5 %) celkových daňových příjmů krajů.

Daně a poplatky z vybraných činností a služeb, představují jen velmi malou část daňových příjmů krajů. V roce 2018 činila jejich výše **0,1 mld. Kč**. Největší objem tvoří již druhým rokem poplatky a odvody v oblasti životního prostředí. Od roku 2017 se kraje staly příjemcem části výnosu poplatků za znečišťování ovzduší (novela zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší), z celkového výnosu krajům náleží 25 %, což znamenalo příjem krajů ve výši 58,9 mil. Kč. Zákon o ochraně ovzduší současně stanoví, že výnos poplatků za znečišťování ovzduší, který je příjmem kraje, může být použit jen na financování opatření v oblasti ochrany životního prostředí. Dříve v rámci tohoto seskupení tvořily největší část správní poplatky.

Nedaňové příjmy krajů dosáhly v souhrnu **5,5 mld. Kč**, to je o 1,8 mld. Kč více nežli v předchozím roce. Nárůst byl vykázan především na položkách splátky půjček od příspěvkových organizací (o 0,7 mld. Kč) a splátky půjček od podnikatelských subjektů – právnických osob (o 0,4 mld. Kč), dále také na položkách ostatní vratky a odvody příspěvkových organizací.

Kapitálové příjmy činily shodně jako v předchozím roce **0,3 mld. Kč**. Tyto příjmy představují pro kraje spíše doplňkový zdroj příjmů a jejich objem zůstává dlouhodobě poměrně stabilní (v období let 2010 - 2018 se pohybovaly mezi 0,3 mld. Kč - 0,6 mld. Kč).

Graf č. 4: Příjmy krajů podle druhového členění rozpočtové skladby za rok 2018 (po konsolidaci)

Objemově nejvýznamnější zdroj příjmů rozpočtů krajů představují **transfery**. Jsou poskytovány ze státního rozpočtu a ze státních fondů, do konsolidovaných přijatých transferů patří podle rozpočtové skladby také některé převody z vlastních fondů. V roce 2018 činil celkový objem přijatých transferů **131,1 mld. Kč**, což bylo o 17,8 mld. Kč více nežli v roce předchozím. Jednalo se o dosud nejvyšší meziroční nárůst. Podíl transferů na celkových příjmech krajů se meziročně zvýšil o 1,4 procentního bodu na 63,7 %.

Nárůst byl vykázan především v části neinvestičních transferů, které dosáhly 123,1 mld. Kč (meziročně o 15,0 mld. Kč více). Vývoj souvisí s realizací záměrů vlády v oblasti regionálního školství a v oblasti sociální péče, zejména posilování mzdové úrovně pracovníků v těchto oblastech.

Objem přijatých investičních transferů činil 8,0 mld. Kč, proti předchozímu roku se zvýšil o 2,8 mld. Kč. Z finančních výkazů vyplývá, že rozhodující část navýšení souvisí s realizací projektů v rámci operačních programů EU, resp. Integrovaného regionálního operačního programu. Zatímco v roce 2017 činil objem investičních prostředků přijatých v rámci tohoto programu 1,2 mld. Kč, v roce 2018 to bylo 5,4 mld. Kč, tj. o 4,2 mld. Kč více (naproti tomu meziročně nižší bylo například čerpání prostředků z OP Životní prostředí 2014+).

Ze státního rozpočtu jsou krajům poskytovány transfery z kapitoly VPS, které zahrnují příspěvek na výkon státní správy v rámci finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtům krajů a tzv. ostatní dotace z kapitoly VPS. Transfery z kapitoly VPS činí zhruba 1,1 % z celkového objemu transferů ze státního rozpočtu, rozhodující část je poskytována z ostatních kapitol státního rozpočtu.

Příspěvek na výkon státní správy v přenesené působnosti poskytovaný v rámci finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtům krajů (příloha č. 5 k zákonu o státním rozpočtu na rok 2018) byl stanoven ve výši 1,1 mld. Kč. V objemu příspěvku byla zohledněna 5 % meziroční valorizace. Prostředky na výkon státní správy jsou krajům zasílány postupně v průběhu roku (měsíčně).

Ostatní dotace poskytované krajům z kapitoly VPS byly v rozpočtu na rok 2018 stanoveny v celkové výši 173,4 mil. Kč. Jedná se především o prostředky neinvestiční (106,9 mil. Kč), které jsou zahrnuty v ukazateli „Další prostředky pro územní samosprávné celky“ (obsahuje tituly, které nelze rozpočtovat u konkrétních příjemců v době sestavování rozpočtu). V rámci uvedeného ukazatele byly vyčleněny na položce „Prostředky pro řešení aktuálních problémů ÚSC“ a nově na položce „Výdaje stanovené zvláštními zákony nebo dalšími právními předpisy“⁴. Investiční prostředky byly rozpočtovány ve výši 66,5 mil. Kč a byly zahrnuty v ukazateli „Výdaje vedené v informačním systému programového financování EDS/SMVS celkem“, konkrétně v programu 29822 – Akce financované z rozhodnutí Poslanecké sněmovny Parlamentu a vlády ČR. Rozpočtovaná dotace byla určena na výkupy pozemků pod silnicemi II. a III. třídy (pokračování v uvolňování těchto dotací krajům vláda schválila usnesením č. 508/2016) a dále na akce financované z rozhodnutí vlády.

V průběhu roku přijaly kraje v rámci ostatních dotací z kapitoly VPS celkem 134,6 mil. Kč. Neinvestiční účelové dotace činily 73,6 mil. Kč, jejich největší část tvořily dotace na náhrady škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy (29,6 mil. Kč) a dotace na výdaje spojené s konáním voleb (celkem 35,3 mil. Kč). Investiční dotace činily 61,0 mil. Kč, z toho 36,5 mil. Kč bylo určeno na akce financované z rozhodnutí Poslanecké sněmovny Parlamentu a vlády ČR a 24,5 mil. Kč na výkupy pozemků pod silnicemi II. a III. třídy.

Nejvýznamnější zdroj příjmů krajů představují transfery a půjčky poskytované přímo z rozpočtu jednotlivých kapitol státního rozpočtu a ze státních fondů. Ve sledovaném roce přijaly kraje z rozpočtů ústředních orgánů státní správy a státních fondů (bez kapitoly VPS a prostředků z Národního fondu) finanční prostředky v celkové výši 129,2 mld. Kč, což představuje meziroční zvýšení o 17,6 mld. Kč. Nárůst prostředků byl směřován především do oblasti školství a oblasti sociální péče, a dále také regionálního rozvoje (v souvislosti s realizací programů spolufinancovaných z fondů Evropské unie).

⁴ Od roku 2018 jsou prostředky na úhradu nákladů vzniklých lékárnám v souvislosti s odevzdáním nepoužitelných léčiv a prostředky na úhradu výdajů na činnosti v zabránění vzniku, rozvoje a šíření onemocnění TBC rozpočtovány na nové položce kapitoly VPS „Výdaje stanovené zvláštními zákony nebo dalšími právními předpisy“ a jsou uvolňovány formou náhrady a nikoliv dotace. Dochází tedy i ke změně v jejich účetním a rozpočtovém vykazování - finanční prostředky poskytnuté formou náhrady nákladů nejsou sledovány pod účelovými znaky a nepodléhají finančnímu vypořádání se státním rozpočtem.

Obdobně jako v minulých letech přijaly kraje největší objem transferů z kapitoly **Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy**, a to ve výši 103,3 mld. Kč (91,0 mld. Kč v roce 2017). Rozhodující část tvořily neinvestiční výdaje určené na přímé náklady škol (platy, výdaje na učební pomůcky a školní potřeby, výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků, služby apod.). Další prostředky byly použity v rámci programů zaměřených na rozvoj a zkvalitnění vzdělávání, na podporu asistentů pedagogů pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním, na podporu navýšení kapacit ve školských poradenských zařízeních apod.

Tabulka č. 11: Přehled o transferech a půjčkách přijatých kraji ze státního rozpočtu a ze státních fondů v roce 2018 (v mil. Kč)

Kapitola	Celkem	z toho:		
		Neinvestiční	Investiční	Půjčky
Úřad vlády ČR	5,6	5,6		
Ministerstvo zahraničních věcí	0,9	0,9		
Ministerstvo práce a sociálních věcí	15 218,0	14 961,2	256,8	
Ministerstvo vnitra	18,8	8,8	10,0	
Ministerstvo životního prostředí	1 390,1	50,6	1 339,5	
Ministerstvo pro místní rozvoj	5 585,8	136,7	5 449,1	
Ministerstvo průmyslu a obchodu	199,3	1,4	184,7	13,2
Ministerstvo dopravy	2 580,8	2 580,8		
Ministerstvo zemědělství	49,0	5,6	43,4	
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	103 300,2	103 193,4	106,8	
Ministerstvo kultury	57,6	39,4	18,2	
Ministerstvo zdravotnictví	111,9	111,9		
Národní fond	187,1	8,9	178,2	
VPS - transfery v rámci souhrn. dotač. vztahu	1 197,6	1 197,6		
VPS - ostatní transfery	134,6	73,6	61,0	
Státní fond životního prostředí	11,7	11,5	0,2	
Státní fond dopravní infrastruktury	651,7	408,5	243,2	
C e l k e m	130 700,7	122 796,4	7 891,1	13,2

Z kapitoly **Ministerstva práce a sociálních věcí** obdržely kraje finanční prostředky ve výši 15,2 mld. Kč, z toho 13,2 mld. Kč činily neinvestiční nedávkové transfery poskytované podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Další prostředky byly poskytnuty v rámci Operačního programu Zaměstnanost, který je zaměřen na podporu rovných příležitostí žen a mužů, adaptability zaměstnanců, dalšího vzdělávání, sociálního začleňování, sociálních inovací v oblasti zaměstnanosti apod. Část prostředků byla rovněž uvolněna na státní příspěvek zřizovatelům zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.

Z kapitoly **Ministerstva pro místní rozvoj** přijaly kraje celkem 5,6 mld. Kč (1,2 mld. Kč v roce 2017), prostředky byly uvolněny především v rámci Integrovaného regionálního operačního programu (IROP), který je zaměřen na podporu regionální konkurenceschopnosti a zlepšení kvality života obyvatel. Většina prostředků směřovala na obnovu komunikací v působnosti krajů.

Z rozpočtu kapitoly **Ministerstva dopravy** přijaly transfery ve výši 2,6 mld. Kč, tj. na srovnatelné úrovni předchozího roku. Jednalo se o příspěvek na ztrátu dopravce z provozu veřejné osobní dráží dopravy.

Objem finančních prostředků ve výši 1,4 mld. Kč (3,2 mld. Kč k v roce 2017) obdržely kraje z kapitoly **Ministerstva životního prostředí**, z toho převážnou část tvořily investiční transfery v rámci Operačního programu životní prostředí 2014-2020, které směřovaly na

zlepšování kvality ovzduší, na výměnu zastaralých zdrojů tepla na pevná paliva (kotlíkové dotace), na snižování emisí z lokálního vytápění apod.

Z účtu **Národního fondu** přijaly kraje v rámci Programu přeshraniční spolupráce ČR – Polsko celkem 0,2 mld. Kč, převážnou část tvořily investiční prostředky.

Kraje získaly z kapitoly **Ministerstva průmyslu a obchodu** transfery ve výši 0,2 mld. Kč, zejména na podporu investic do průmyslových zón.

V souvislosti s přehledem čerpání transferů ze státního rozpočtu a ze státních fondů je nutné zmínit, že také pro rok 2018 bylo rozhodnuto o pokračování financování silnic II. a III. třídy ve vlastnictví krajů z rozpočtu **Státního fondu dopravní infrastruktury**. Usnesením vlády č. 276 ze dne 30. 4. 2018 rozhodla vláda uvolnit na tento účel celkem 4,0 mld. Kč. Mezi jednotlivé kraje byla částka (stejně jako v předchozích třech letech) rozdělena na základě procentuálního podílu délky předmětné silniční sítě připadající na příslušný kraj. V návaznosti na rozhodnutí krajů pak byly tyto prostředky poskytnuty jimi zřízeným organizacím správy a údržby silnic, a to buď přímo, nebo prostřednictvím rozpočtů krajů. Převod prostředků přímo organizacím správy a údržby silnic zvolila většina krajů (tyto finanční prostředky se nepromítají ve finančních výkazech krajů). Převod prostřednictvím rozpočtů krajů si zvolily tři kraje, kterým bylo takto poskytnuto celkem 0,6 mld. Kč (tato částka je promítnuta ve finančních výkazech krajů v části přijatých transferů).

Celkové výdaje krajů dosáhly **205,7 mld. Kč** (plnění rozpočtu 101,1 %), proti předchozímu roku byly vyšší o 33,1 mld. Kč, tj. téměř o jednu pětinu. Vysoký nárůst byl vykázán v obou částech výdajů, výraznější však byl v části běžných výdajů.

Běžné výdaje krajů činily **175,7 mld. Kč**, což znamená meziroční zvýšení o 20,5 mld. Kč. Nárůst se promítl především v části transferů poskytovaných z rozpočtů krajů.

Tabulka č. 12: Výdaje krajů v letech 2016-2018 po konsolidaci (v mil. Kč)

	2016 skutečnost	2017 skutečnost	2018 skutečnost	Index	
				2017/ 2016	2018/ 2017
I. Běžné výdaje	141 114,0	155 189,8	175 661,0	110,0	113,2
z toho					
<i>Platy a ostatní platby za provedenou práci</i>	2 903,3	3 114,9	3 463,9	107,3	111,2
Nákup materiálu	282,8	263,6	449,7	93,2	170,6
Nákup vody, paliv a energie	115,7	111,5	115,2	96,4	103,3
Nákup služeb	2 299,7	2 658,8	2 987,1	115,6	112,3
Ostatní nákupy	1 785,9	1 873,8	2 084,8	104,9	111,3
Výdaje na dopravní obslužnost	12 955,3	13 710,9	14 494,9	105,8	105,7
Neinvestiční transfery podnik. subjektům	4 050,4	4 496,6	4 863,7	111,0	108,2
Neinvestiční transfery nezisk. a podob. org.	5 962,8	6 981,7	8 482,4	117,1	121,5
Neinvestiční transfery přísp. a podob. org.	105 143,3	116 185,8	131 139,6	110,5	112,9
z toho: zřízeným příspěvk. organizacím	52 206,9	56 849,8	63 745,6	108,9	112,1
cizím příspěvkovým organizacím	52 801,5	59 148,1	67 240,3	112,0	113,7
II. Kapitálové výdaje	14 477,8	17 370,4	30 061,0	120,0	173,1
z toho:					
Investiční nákupy a související výdaje	4 524,5	5 921,7	12 476,1	130,9	210,7
Investiční transfery podnikatel. subjektům	491,4	869,2	1 406,1	176,9	161,8
Investiční transfery nezisk. a podobným org.	219,5	223,8	326,8	102,0	146,0
Investiční transfery příspěvk. organizacím	5 190,9	4 747,1	8 235,5	91,5	173,5
Výdaje celkem	155 591,8	172 560,2	205 722,0	110,9	119,2

V objemově nejvýznamnější části, kterou tvoří neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím, dosáhly výdaje 131,1 mld. Kč, tj. o 14,9 mld. Kč více nežli

v předchozím roce. Zvýšení se týkalo především příspěvkových organizací působících v odvětví vzdělávání a školských služeb (zvýšení o 11,8 mld. Kč), v odvětví sociálních služeb (o 1,6 mld. Kč) a v odvětví zdravotnictví (o 0,6 mld. Kč).

Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím, dosáhly 8,5 mld. Kč, tj. o 1,5 mld. Kč více nežli v předchozím roce. Také zde se nárůst se týkal především organizací působících v oblasti sociálních služeb (o 1,1 mld. Kč) a v oblasti vzdělávání a školských služeb (o 0,2 mld. Kč). Objem transferů určených podnikatelským subjektům činil 4,9 mld. Kč (růst o 0,4 mld. Kč).

Neinvestiční transfery poskytovaly kraje ze svých rozpočtů také přímo ostatním územním rozpočtům. Jejich celková výše dosáhla 4,4 mld. Kč, což bylo meziročně o 1,0 mld. Kč více. Jsou to především dotace obcím a DSO poskytované v rámci vlastních programů jednotlivých krajů (například programy obnovy venkova, programy zaměřené na podporu aktivit v oblasti životního prostředí, na podporu prevence sociálně patologických jevů, podporu v sociální oblasti a zdravotnictví, podporu v oblasti kultury, sportu a tělovýchovy, na obnovu kulturních památek, příspěvky Sborům dobrovolných hasičů). Největší část dotací směřovala obdobně jako v předchozích třech letech do programů v oblasti sociálních služeb (celkem 3,3 mld. Kč), zde byl také zaznamenán i největší meziroční růst poskytnutých dotací (o 0,9 mld. Kč).

Výdaje krajů na položce 5193 - dopravní obslužnost byly vykázány ve výši 14,5 mld. Kč⁵, meziročně vzrostly o 0,8 mld. Kč. Tyto výdaje představují finanční kompenzaci dopravcům podle smluv o veřejných službách v přepravě cestujících uzavíraných podle zákona č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících a o změně dalších zákonů.

Ve výdajích, které mají úzkou souvislost se zajišťováním běžného provozu krajů, byl nárůst vykázán na položkách: platy a ostatní platby za provedenou práci včetně pojistného (o 0,5 mld. Kč), nákup služeb (o 0,3 mld. Kč), nákup materiálu (o 0,2 mld. Kč) a ostatní nákupy (o 0,2 mld. Kč). Výdaje na nákup vody, paliv a energie zůstaly na stejné úrovni jako v předchozím roce, činily 0,1 mld. Kč.

Kapitálové výdaje činily 30,1 mld. Kč, meziročně vzrostly o 12,7 mld. Kč. Kapitálové výdaje rostou druhým rokem po sobě (po propadu investic, ke kterému došlo v roce 2016), avšak zatímco v roce 2017 bylo zvýšení jen mírné (o 20 %), v roce 2018 vzrostly téměř o 75%. Jedná se o dosud nejvyšší hodnotu ročních kapitálových výdajů z rozpočtů krajů.

Investiční výdaje na pořízení dlouhodobého majetku dosáhly 12,5 mld. Kč a proti srovnatelnému období vzrostly o 6,5 mld. Kč. Dále vzrostly také výdaje poskytované formou transferů různým subjektům. Investiční transfery příspěvkovým organizacím vzrostly o 3,5 mld. Kč (růst se týkal především organizací působících v oblasti dopravy a v oblasti školství), investiční transfery podnikatelským subjektům vzrostly o 0,5 mld. Kč a investiční transfery neziskovým organizacím o 0,1 mld. Kč.

Investiční transfery nepodnikajícím fyzickým osobám dosáhly 2,2 mld. Kč, což znamená meziroční zvýšení o 0,4 mld. Kč. Jedná se o dotace na výměnu kotlů v domácnostech (výdaje byly vykázány na § 3713 - Změny technologií vytápění). Do roku 2015 byly výdaje na této položce velmi nízké (nepřesáhly 0,1 mld. Kč). Program výměny kotlů byl zahájen v roce

⁵ Olomoucký kraj zřídil pro zajišťování činností souvisejících s dopravní obslužností samostatnou příspěvkovou organizací a od roku 2015 vykazuje výdaje na dopravní územní obslužnost na položkách 5331 a 5336 - Neinvestiční transfery zřízeným příspěvkovým organizacím. Z odvětvového členění výdajů vyplývá, že v rámci těchto transferů bylo v roce 2018 pro účely dopravní územní obslužnosti vynaloženo 1,4 mld. Kč (vykázáno na § 2292- Dopravní obslužnost, který byl nově zaveden od r. 2017).

2016, v tomto roce vzrostl objem transferů nepodnikajícím fyzickým osobám na 1,3 mld. Kč a v následujícím roce 2017 dosáhl 1,6 mld. Kč.

Mírné zvýšení vykázaly kraje také v části investičních transferů poskytovaných obcím a DSO (o 0,2 mld. Kč). Jedná se o prostředky určené především na výstavbu a obnovu dopravní infrastruktury, na výstavbu a obnovu vodohospodářské infrastruktury a na protipovodňová opatření, na ochranu životního prostředí a ochranu lesů, dále na rozvoj aktivit volného času a sportu, na podporu cestovního ruchu, apod.

Na nákup akcií a majetkových podílů vynaložily kraje 0,6 mld. Kč, což bylo o 0,4 mld. Kč méně nežli v roce předchozím.

Z hlediska odvětvového členění kapitálových výdajů vynakládají kraje dlouhodobě největší objemy prostředků do oblastí dopravy, vzdělávání a školských služeb, zdravotnictví a ochrany životního prostředí. V těchto odvětvích došlo v roce 2018 také k nejvyššímu meziročnímu nárůstu. Investiční výdaje v odvětví dopravy činily 10,9 mld. Kč (růst o 4,6 mld. Kč), v odvětví vzdělávání a školských služeb 6,2 mld. Kč (růst o 4,0 mld. Kč), v odvětví zdravotnictví 5,3 mld. Kč (růst o 1,8 mld. Kč) a v odvětví ochrany životního prostředí 2,3 mld. Kč (růst o 0,6 mld. Kč).

Hospodaření krajů skončilo přebytkem pouze ve výši 0,1 mld. Kč, v rozpočtu byl predikován přebytek 4,5 mld. Kč. Kladné saldo vykázalo 8 krajů, přičemž jeho výše v jednotlivých krajích nepřekročila 0,3 mld. Kč (průměrná výše kladného salda za těchto osm krajů činila pouze 0,1 mld. Kč). Zbývajících 5 krajů uzavřelo své hospodaření se schodkem (pohyboval se v rozmezí 0,1 – 0,8 mld. Kč).

Výsledky rozpočtového hospodaření, tj. nízký přebytek ve srovnání s předpoklady rozpočtu, souvisí do značné míry s vysokým růstem investičních výdajů, který byl vykázán u všech krajů. Z výkazů současně vyplývá, že růst investic nebyl realizován na úkor výrazně vyššího čerpání cizích návratných zdrojů, ale kraje jako celek využívaly především své rozpočtové prostředky a úspory z minulých let. Kraje nově přijaly dlouhodobé úvěry a půjčky v souhrnné výši 2,8 mld. Kč a současně uhradily splátky dlouhodobých závazků ve výši 3,3 mld. Kč.

Na bankovních účtech vykázaly kraje (bez příspěvkových organizací) 26,8 mld. Kč, což bylo meziročně o 3,1 mld. Kč méně. Pro předcházející dva roky byl naopak charakteristický rychlý růst stavu finančních prostředků na bankovních účtech, zvýšení za roky 2016 a 2017 činilo celkem 14,4 mld. Kč.

Příspěvkové organizace zřizované kraji

Ke konci roku 2018 vykonávalo činnost celkem 1857 příspěvkových organizací, jejichž zřizovatelem byly kraje. Počet příspěvkových organizací se meziročně snížil o 26 organizací. Trend meziročního poklesu počtu příspěvkových organizací je dlouhodobý, proti roku 2010, kdy bylo evidováno celkem 2 164 příspěvkových organizací, je jich nyní o 307 méně (k poklesu počtu příspěvkových organizací dochází především v oblasti vyššího sekundárního vzdělávání, tj. gymnázia, střední odborné školy, střední odborná učiliště).

Z celkového počtu příspěvkových organizací jich 1 815 (tj. zhruba 97,7 %) vykázalo účetní zisk nebo vyrovnané hospodaření.

Příspěvkové organizace jsou zřizovány pro činnosti, které jsou zpravidla neziskové a jejichž rozsah, struktura a složitost vyžadují samostatnou právní subjektivitu. Tyto organizace hospodaří s finančními prostředky získanými vlastní činností a s prostředky přijatými z rozpočtu svého zřizovatele, dále s prostředky svých fondů, s peněžitými dary od fyzických a právnických osob, včetně prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu a ze zahraničí.

Z hlediska odvětvové struktury převažují organizace působící v oblasti vzdělávání, tvoří 66,1 % z celkového počtu příspěvkových organizací zřizovaných krajem (gymnázia, střední odborné školy, střední odborná učiliště, speciální střední školy, konzervatoře a sportovní školy, speciální předškolní zařízení a speciální základní školy, základní umělecké školy, zařízení výchovného poradenství, ostatní zařízení související s výchovou mládeže a domovy mládeže). Významným odvětvím je dále oblast sociálních věcí, kde působilo 21,8 % z celkového počtu organizací (domovy pro seniory, ústavy péče pro mládež, sociální poradenství, ostatní sociální péče a pomoc rodině). V oblasti kulturních služeb provozovalo činnost zhruba 6,8 % organizací (divadelní, hudební a knihovnická činnost, muzea, galerie) a v odvětví zdravotnictví 3,5 % organizací (nemocnice, odborné léčebné ústavy, lázeňské léčebny, zdravotnická záchranná služba).

3. Příjmy a výdaje obcí a DSO

Celkové příjmy obcí a DSO (dále jen „obcí“) dosáhly **334,6 mld. Kč**, meziročně vzrostly o 37,0 mld. Kč (plnění předpokladů rozpočtu 97,2 %). Vyšší růst byl vykázán v části vlastních příjmů, tvořil zhruba dvě třetiny celkového zvýšení příjmů.

Tabulka č. 13: Bilance příjmů a výdajů obcí (v mil. Kč)

Ukazatel	skutečnost k 31.12.2017	rozpočet 2018		skutečnost k 31.12.2018	% plnění rozp.	Index 2018/ 2017
		schválený	po všech změnách			
1		3	4	5	6	7
I. Daňové příjmy	206 315,8	229 420,0	229 420,0	226 220,1	98,6	109,6
z toho:						
Daně z příjmů fyzických osob	47 845,9	54 100,0	54 100,0	54 193,0	100,2	113,3
Daně z příjmů právnických osob	47 070,6	48 200,0	48 200,0	46 638,4	96,8	99,1
Daň z přidané hodnoty	82 544,5	99 300,0	99 300,0	97 660,6	98,3	118,3
Daně a poplatky z vybr. činností	18 089,1	16 420,0	16 420,0	16 871,2	102,7	93,3
Daň z věcí nemovitých	10 765,1	11 400,0	11 400,0	10 855,7	95,2	100,8
II. Nedaňové příjmy (po konsolidaci)	30 623,6	33 742,2	33 742,2	33 534,3	99,4	109,5
III. Kapitálové příjmy	6 350,1	7 847,0	7 847,0	7 483,3	95,4	117,8
Vlastní příjmy	243 289,5	271 009,2	271 009,2	267 237,7	98,6	109,8
IV. Přijaté transfery (po konsolidaci)	54 345,2	47 944,3	73 134,0	67 395,6	92,2	124,0
Příjmy celkem (po konsolidaci)	297 634,7	318 953,6	344 143,2	334 633,3	97,2	112,4
I. Běžné výdaje (po konsolidaci)	206 897,8	215 422,7	226 194,7	229 725,4	101,6	111,0
II. Kapitálové výdaje	68 679,6	73 852,6	88 270,3	96 253,7	109,0	140,1
Výdaje celkem (po konsolidaci)	275 577,4	289 275,3	314 465,0	325 979,1	103,7	118,3
Saldo příjmů a výdajů (po konsol)	22 057,3	29 678,2	29 678,2	8 654,2		39,2

Vlastní příjmy dosáhly **celkem 267,2 mld. Kč**, což bylo meziročně o 23,9 mld. Kč více. Nárůst byl vykázán ve všech třech složkách vlastních příjmů, rozhodující však byl vývoj daňových příjmů.

Daňové příjmy dosáhly **226,2 mld. Kč**, proti předchozímu roku to bylo o 19,9 mld. Kč více (plnění předpokladů rozpočtu 98,6 %). Jedná se o dosud nejvyšší meziroční nárůst inkasa daňových příjmů, podílel se na něm příznivý vývoj ekonomiky a současně i další změna v nastavení rozpočtového určení daní ve prospěch rozpočtů obcí.

V souvislosti s přijetím zákona č. 260/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, byl s účinností od 1. 1. 2018 navýšen podíl obcí na výnosu daně z přidané hodnoty z dosavadních 21,40 % na 23,58 %, což posílilo rozpočty obcí

o cca 9,1 mld. Kč. Současně byla tímto zákonem provedena také úprava propočtu procenta, kterým se jednotlivé obce podílejí na procentní části celostátního hrubého výnosu daní – byla navýšena váha kritéria „počet dětí MŠ a žáků ZŠ navštěvujících školu zřizovanou obcí“ ze 7 % na 9 %, což znamená vyšší daňové příjmy pro obce zřizující mateřskou nebo základní školu. Druhým rokem po sobě tak byly provedeny změny v rozpočtovém určení daní, které znamenaly posílení příjmů obecních rozpočtů (pro úplnost: podstatou změn, které nabyly účinnosti k 1. 1. 2017, bylo navýšení podílu obcí na DPH z 20,83 % na 21,4 %, tj. na úroveň před důchodovou reformou, a zrušení problematického 30 % podílu obcí na DPFO z priznání, který byl obcím alokován podle trvalého bydliště osoby podávající daňové priznání (záměrem bylo odstranit ze systému prvek, který byl pro zhruba tři čtvrtiny obcí nevýhodný).

Podle § 4 zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní tvoří daňové příjmy rozpočtů obcí:

- a) výnos daně z nemovitých věcí; příjemcem je ta obec, na jejímž území se nemovitost nachází,
- b) podíl na 23,58 % z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty,
- c) podíl na 23,58 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně podle zákona o daních z příjmů,
- d) podíl na 23,58 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby,
- e) podíl na 23,58 % z 60 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob sníženého o výnosy uvedené v písmenech c) a d),
- f) podíl na 23,58 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů právnických osob
- g) daň z příjmů právnických osob v případech, kdy poplatníkem je příslušná obec
- h) podíl na 1,5 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně z příjmů

Celkový výnos **daně z příjmu fyzických osob** činil **54,2 mld. Kč**, meziročně se zvýšil o 6,3 mld. Kč. Nárůst se týkal především daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, její výše dosáhla 48,8 mld. Kč, v předchozím roce to bylo 42,8 mld. Kč.

Daň z příjmů fyzických osob vybíraná srážkou (zahrnuje daň z úroků, dividend a jiných kapitálových výnosů, případně i daň z příjmů vybíraná srážkou podle zvláštní sazby) dosáhla 4,3 mld. Kč, což bylo o 0,5 mld. Kč více.

Daň z příjmů fyzických osob placená poplatníky (ze samostatné výdělečné činnosti) činila 1,1 mld. Kč, v roce předchozím to bylo 1,2 mld. Kč.

Daň z příjmů právnických osob byla vykázána v celkové výši **46,6 mld. Kč**. Oproti předchozímu roku klesla o 0,4 mld. Kč. Daň z příjmů právnických osob (zahrnuje daň ze zisku a kapitálových výnosů) dosáhla 39,7 mld. Kč, což bylo meziročně o 1,0 mld. Kč méně. V druhé polovině prosince 2018 došlo k časovému nesouladu mezi inkasem daně a jejím převodem do rozpočtů obcí a krajů. Daň byla převedena na počátku roku 2019. V případě, že by nedošlo k časovému posunu, inkaso daně z příjmů právnických osob by se nesnížilo.

Daň z příjmů právnických osob za obce naopak vzrostla o 0,5 mld. Kč a dosáhla 6,9 mld. Kč. Jedná se o daň, kdy poplatníkem je obec (různé podnikatelské aktivity), obec výdaj k zaplacení této daně neprovádí a neinkasuje tak její příjem, ale jen si částku odpovídající této dani ponechává na svém bankovním účtu.

Inkaso **daně z přidané hodnoty**, která je objemově nejvýznamnějším daňovým příjmem obecních rozpočtů, činilo 97,7 mld. Kč, což bylo meziročně o 15,1 mld. Kč více. Výnos této daně tvořil téměř 30 % celkových příjmů obecních rozpočtů.

Do daňových příjmů obcí se dále zahrnují **daně a poplatky z vybraných činností a služeb**. V souhrnu dosáhly **16,9 mld. Kč**, což je proti předchozímu roku o 1,2 mld. Kč méně. Tato skupina zahrnuje příjmy z několika seskupení.

V seskupení **daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění v oblasti hazardních her** dosáhl příjem 5,0 mld. Kč, což bylo proti předchozímu roku o 1,7 mld. Kč méně. Důvodem bylo již jen minimální inkaso z dobíhajících příjmů ze zrušeného odvodu z loterií a jiných podobných her kromě výherních hracích přístrojů a zrušeného odvodu z výherních hracích přístrojů. Zatímco v roce 2017 byl na těchto dvou položkách ještě vykázán příjem v celkové výši 1,7 mld. Kč, v roce 2018 to bylo již jen 0,1 mld. Kč. Vlastní inkaso daně z hazardních her (položka 1381) činilo 4,9 mld. Kč, tj. stejně jako v roce předchozím. K mírnému poklesu příjmů došlo také ve skupině **správní poplatky**, jejich výše dosáhla 2,8 mld. Kč, což bylo o 0,1 mld. Kč méně nežli v roce 2017. Jedná se o poplatky stanovené zákonem č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, který upravuje inkaso poplatků za správní úkony a správní řízení, jejichž výsledkem jsou vydaná povolení, rozhodnutí apod. upravená zvláštními zákony.

V dalších částech příjmů zahrnovaných do skupiny daně a poplatky z vybraných činností a služeb se příjmy meziročně zvýšily nebo zůstaly na úrovni předchozího roku. **Ostatní odvody z vybraných činností a služeb** dosáhly 0,7 mld. Kč, což bylo o 0,4 mld. Kč více; důvodem je zhruba dvojnásobné zvýšení příjmů z úhrad za dobývání nerostů a poplatků za geologické práce. Příjmy obcí za zkoušky z odborné způsobilosti od žadatelů o řidičské oprávnění zůstaly na stejné úrovni jako v roce minulém (0,1 mld. Kč). **Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí** činily 3,1 mld. Kč (růst o 0,2 mld. Kč); jejich největší část tvoří poplatky za uložení odpadů (1,6 mld. Kč) a dále poplatky za komunální odpad (1,2 mld. Kč), které obce vybírají podle obecně závazné vyhlášky vydané podle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech.

Ve stejné výši jako v roce 2017 byly vykázány **místní poplatky z vybraných činností a služeb** (5,3 mld. Kč). Největší část tvoří poplatky za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, které obec vybírá podle § 10 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích (3,6 mld. Kč). Dále do skupiny patří například poplatky za užívání veřejného prostranství (0,6 mld. Kč), poplatky za lázeňský nebo rekreační pobyt (0,4 mld. Kč), poplatky ze psů (0,3 mld. Kč).

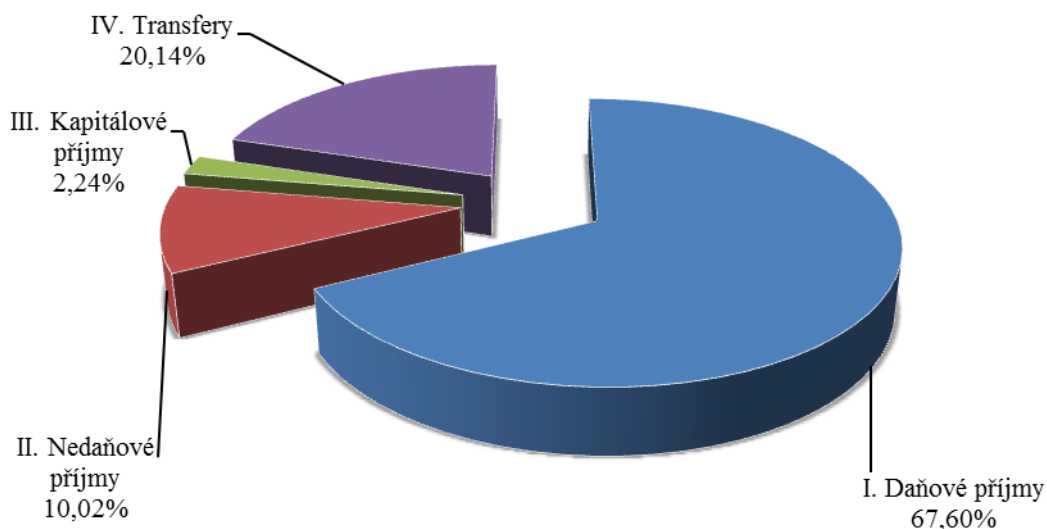
Výnos **daně z nemovitých věcí**, která je výlučným příjmem obecních rozpočtů, dosáhl **10,9 mld. Kč**, tj. o 0,1 mld. Kč více nežli v předchozím roce. Obce mohou významněji ovlivnit výši příjmu z daně z nemovitých věcí stanovením tzv. místního koeficientu modifikujícího výslednou daň pro všechny nemovitosti na území celé obce (ve výši 2, 3, 4 nebo 5). Tímto koeficientem se vynásobí daňová povinnost poplatníka za jednotlivé druhy pozemků, staveb, samostatných nebytových prostorů a za byty, popřípadě jejich soubory, s výjimkou některých zemědělských pozemků. Pro rok 2018 navýšilo místní koeficient celkem 593 obcí (bez městských obvodů), v loňském roce to bylo 585. Převážná většina obcí, které pro rok 2018 navýšily místní koeficient, stanovila koeficient ve výši 2 (celkem 492 obcí). Nejvyšší koeficient ve výši 5 stanovilo 17 obcí.

Nedaňové příjmy byly zaúčtovány ve výši **33,5 mld. Kč**, proti předchozímu roku byly vyšší o 2,9 mld. Kč. Růst byl vykázán ve všech hlavních skupinách příjmů. Nejvíce vzrostly příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy, jejichž výše dosáhla 4,2 mld. Kč (růst o 1,1 mld. Kč). Příjmy z vlastní činnosti činily 9,7 mld. Kč (růst o 0,5 mld. Kč), výnosy

z finančního majetku 2,6 mld. Kč (růst o 0,6 mld. Kč), příjmy z pronájmu majetku 12,5 mld. Kč (růst o 0,2 mld. Kč). Příjem z odvodů příspěvkových organizací zůstal na přibližně stejné úrovni jako v předchozím roce (1,0 mld. Kč).

Kapitálové příjmy dosáhly **7,5 mld. Kč** a proti loňskému roku byly vyšší o 1,1 mld. Kč. Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku, které tvoří rozhodující část kapitálových příjmů, dosáhly 6,2 mld. Kč, což bylo meziročně o 0,4 mld. Kč více (vzrostly pouze příjmy z prodeje pozemků, příjmy z prodeje nemovitostí zůstaly na úrovni předchozího roku). Příjmy z prodeje akcií dosáhly 0,7 mld. Kč, což kontrastuje s rokem předchozím, kdy činily pouze 5 mil. Kč.

Graf č. 5: Příjmy obcí podle druhového členění rozpočtové skladby za rok 2018 (po konsolidaci)

Významnou součástí příjmů obecních rozpočtů jsou **transfery**, které jsou poskytovány ze státního rozpočtu, ze státních fondů a z rozpočtů krajů. Mezi konsolidované přijaté transfery patří také některé převody z vlastních fondů obcí. Celkový objem přijatých transferů činil **67,4 mld. Kč**, proti předchozímu roku to bylo o 13,1 mld. Kč více. Vyšší růst byl vykázán v části investičních transferů, dosáhly 17,8 mld. Kč, meziročně o 7,2 mld. Kč více; vývoj tak byl zcela odlišný proti předchozím dvěma letům, kdy naopak došlo k značnému propadu přijatých investičních transferů (zatímco v roce 2015 činily 35,5 mld. Kč, v roce 2017 klesly až na 10,6 mld. Kč). Neinvestiční transfery vzrostly o 5,8 mld. Kč a dosáhly 49,6 mld. Kč. Podíl transferů na celkových příjmech obcí dosáhl 20,1 %, tj. o 1,8 procentního bodu více nežli v roce 2017.

Rozhodující část tvořily transfery ze státního rozpočtu (včetně prostředků Národního fondu), dosáhly 49,3 mld. Kč (v předchozím roce 39,0 mld. Kč). Ze státních fondů získaly obce 1,5 mld. Kč a z rozpočtů krajů 6,3 mld. Kč, z vlastních fondů hospodářské (podnikatelské) činnosti si obce do svých rozpočtů převedly 8,6 mld. Kč, zbývající část dále tvořily převody z rozpočtů obcí do rozpočtů DSO, případně jiným obcím a transfery ze zahraničí. Z rozpočtů regionálních rad přijaly obce už jen minimum prostředků (33,2 mil. Kč).

Transfery ze státního rozpočtu zahrnují dotace z kapitoly VPS poskytované v rámci finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnech po jednotlivých krajích a finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtu hlavního města Prahy (přílohy č. 6 a č. 7 k zákonu o státním rozpočtu na rok 2018), dále tzv. ostatní dotace z kapitoly VPS a dotace z ostatních kapitol státního rozpočtu.

Z hlediska obsahu finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům obcí a k rozpočtu hl. m. Prahy nedošlo proti předchozímu roku ke změnám. Finanční vztahy zahrnují příspěvek

na výkon státní správy a dotace na vybraná zdravotnická zařízení (finanční vztah státního rozpočtu k rozpočtu hl. m. Prahy zahrnuje pouze příspěvek na výkon státní správy).

Příspěvek na výkon státní správy je určen na částečnou úhradu výdajů spojených s výkonem státní správy dle § 62 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. Pro rok 2018 zůstala zachována pro všechny kategorie obcí „kumulovaná“ konstrukce příspěvku, tj. příspěvek představuje součet dílčích částek vypočtených pro jednotlivé správní působnosti. Konkrétní příspěvek pro jednotlivé obce je součtem příspěvků všech skutečně vykonávaných působností dané obce. U některých obcí se navíc přičítají další částky na zajištění dalších specifických správních činností (například na zajištění výkonu veřejného opatrovnictví obcemi, vydávání občanských průkazů, výkon činnosti jednotných kontaktních míst). Pro rok 2018 byl celkový objem příspěvku valorizován o 5 %.

Dotace na vybraná zdravotnická zařízení je určena pro dětské domovy do tří let věku dítěte zřizované obcemi podle zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, které nejsou napojeny na soustavu zdravotních pojišťoven. Dotace na jedno místo byla stanovena ve výši 93 068 Kč (pro rok 2018 nebyla valorizována). Příjemcem dotace byly města Plzeň, Brno a Ostrava.

Celkový objem finančních prostředků poskytovaných v rámci finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnech po jednotlivých krajích a finančního vztahu k rozpočtu hl. m. Prahy byl ve státním rozpočtu stanoven ve výši 9,6 mld. Kč (z toho obcím v jednotlivých krajích bylo určeno 8,6 mld. Kč a hl. m. Praze 1,0 mld. Kč). Jedná se v zásadě o finanční prostředky určené na výkon státní správy, neboť dotace na vybraná zdravotnická zařízení tvoří jen zlomek z objemu prostředků poskytovaných v rámci finančních vztahů (v rozpočtu stanovena ve výši 14,9 mil. Kč).

Mimo finanční vztahy byly v kapitole VPS rozpočtovány pro obce a hl. m. Prahu finanční prostředky v celkové výši 1,9 mld. Kč. Z toho 0,9 mld. Kč tvořily investiční dotace zahrnuté v ukazateli „Výdaje vedené v informačním systému programového financování EDS/SMVS celkem“. Převážná část těchto prostředků byla vyčleněna v programu - Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny regionálního školství, jehož cílem je navýšit kapacity základních škol v působnosti a v majetku obcí. Další prostředky byly zahrnuty v programu – Akce financované z rozhodnutí Poslanecké sněmovny Parlamentu a Vlády ČR. Neinvestiční prostředky (1,0 mld. Kč) byly zahrnuty v ukazateli Další prostředky pro územní samosprávné celky a dále v ukazateli Ostatní výdaje (předpokládané výdaje na volby).

Čerpání ostatních dotací z kapitoly VPS v zásadě odpovídalo předpokladům rozpočtu. Přijaté investiční dotace dosáhly 0,9 mld. Kč (843,0 mil. Kč na realizaci akcí v rámci programu Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny regionálního školství a 56,0 mil. Kč na akce financované z rozhodnutí Poslanecké sněmovny Parlamentu a Vlády ČR). Neinvestiční dotace přijaté obcemi činily 0,9 mld. Kč, přičemž rozhodující část tvořily dotace na úhradu výdajů spojených s konáním voleb.

Největší část transferů přijímají obce přímo z **rozpočtů jednotlivých kapitol státního rozpočtu a ze státních fondů**. V průběhu roku 2018 přijaly z rozpočtů ústředních orgánů státní správy a státních fondů (bez kapitoly VPS a prostředků z Národního fondu) celkem 39,6 mld. Kč, což bylo meziročně o 10,0 mld. Kč více. Nárůst se promítl především v oblasti vzdělávání, regionálního rozvoje, životního prostředí a v oblasti sociální.

Obce získaly z kapitoly **Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy** transfery ve výši 18,1 mld. Kč, což představuje zvýšení 2,7 mld. Kč oproti roku 2017. Převážnou část těchto účelových prostředků zahrnují přímé náklady na vzdělávání a dotace pro soukromé školy (pro hl. m. Prahu). Neinvestiční prostředky byly použity rovněž v rámci OP Výzkum, vývoj

a vzdělávání, který se zaměřuje na zvýšení kvality vzdělávání, propojení vzdělávání s trhem práce a posílení principu rovného přístupu ke vzdělávání. Další prostředky byly uvolněny na zvýšení platů pracovníků regionálního školství a zvýšení platů nepedagogických zaměstnanců regionálních škol. Investiční prostředky byly použity na rozvoj výukových kapacit mateřských a základních škol zřizovaných obcemi.

Tabulka č. 14: Přehled o transferech a půjčkách přijatých obcemi ze státního rozpočtu a ze státních fondů v roce 2018 (v mil. Kč)

Kapitola	Celkem	z toho:		
		Neinvestiční	Investiční	Půjčky
Úřad vlády České republiky	11,9	11,9		
Ministerstvo obrany	8,9	6,7	2,2	
Ministerstvo práce a sociálních věcí	5 269,6	5 113,8	155,8	
Ministerstvo vnitra	567,4	151,5	415,9	
Ministerstvo životního prostředí	5 069,7	639,1	4 430,6	
Ministerstvo pro místní rozvoj	6 642,1	795,5	5 846,6	
Ministerstvo průmyslu a obchodu	127,7	11,5	116,2	
Ministerstvo dopravy	218,4	218,4		
Ministerstvo zemědělství	1 275,3	505,3	770,0	
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	18 102,4	17 067,2	1 035,2	
Ministerstvo kultury	523,4	475,1	48,3	
Ministerstvo zdravotnictví	23,1	22,2	0,9	
Národní fond	115,0	25,4	89,6	
VPS - transfery v rámci souhrn. dotačního vztahu	9 564,6	9 564,6		
VPS - ostatní transfery	1 842,8	918,3	898,6	25,9
Státní zemědělský intervenční fond	183,5	13,3	170,2	
Státní fond životního prostředí	394,6	62,6	147,1	184,9
Státní fond dopravní infrastruktury	1 134,7	219,2	915,5	
Státní fond rozvoje bydlení	7,0	6,9	0,1	
Státní fond kinematografie	5,8	0,3	5,5	
Státní fond kultury	0,1	0,1		
C e l k e m	51 088,0	35 828,9	15 048,3	210,8

Z kapitoly **Ministerstva pro místní rozvoj** obdržely obce prostředky ve výši 6,6 mld. Kč (2,4 mld. Kč v roce 2017). Prostředky byly použity především v rámci Integrovaného regionálního operačního programu (IROP), který je zaměřen na dopravní infrastrukturu a obslužnost, sociální problematiku, energetické úspory v oblasti bydlení a další. Transfery byly dále uvolněny na obnovu obecního majetku po živelních pohromách, na podporu obnovy a rozvoje venkova, na výstavbu technické infrastruktury v oblastech se strategickou průmyslovou zónou apod.

Z rozpočtu **Ministerstva práce a sociálních věcí** přijaly obce transfery v celkové výši 5,3 mld. Kč, z toho neinvestiční prostředky činily 5,1 mld. Kč. Značnou část z celkového objemu představují transfery na výkon činnosti obcí s rozšířenou působností v oblasti sociálně - právní ochrany dětí a transfery na neinvestiční nedávkové transfery podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Další prostředky byly obcím uvolněny na výkon pěstounské péče, na státní příspěvek zřizovatelům zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, na aktivní politiku zaměstnanosti a na financování společných programů EU a ČR zaměřených na podporu zaměstnanosti a adaptability pracovní síly.

Objem finančních prostředků ve výši 5,1 mld. Kč (2,2 mld. Kč v roce 2017) obdržely obce z kapitoly **Ministerstva životního prostředí**, z toho značnou část tvořily investiční transfery realizované v rámci projektů zaměřených na výstavbu a technickou obnovu kanalizací,

čističek odpadních vod a rovněž na protipovodňová opatření. Další prostředky podpořily opatření ke snížení emisí z lokálního vytápění a zlepšování kvality ovzduší, zateplování objektů, rekultivaci starých skládek apod.

Finanční prostředky přijaté z kapitoly **Ministerstva zemědělství** činily 1,3 mld. Kč (meziročně o 0,9 mld. Kč méně). Investiční prostředky směřovaly především na podporu výstavby a technického zhodnocení vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu. Neinvestiční byly určeny na opatření v oblasti hospodaření v lesích a na obnovu lesních porostů.

Z kapitoly **Ministerstva vnitra** byly poskytnuty transfery ve výši 0,6 mld. Kč, byly určeny především na pořízení a obnovu majetku jednotek sboru dobrovolných hasičů obcí a na podporu prevence kriminality na místní úrovni. Z rozpočtu **Ministerstva kultury** přijaly obce transfery ve výši 0,5 mld. Kč, zejména na Program regenerace městských památkových rezervací, na podporu profesionálních divadel, stálých profesionálních symfonických orchestrů, na zajištění veřejných informačních služeb knihoven apod. Z kapitoly **Ministerstva dopravy** obdržely obce 0,2 mld. Kč, prostředky byly určeny na příspěvek za ztrátu dopravce z provozu veřejné osobní drážní dopravy.

Ze **Státního fondu dopravní infrastruktury** přijaly obce 1,1 mld. Kč, jednalo se především o investiční prostředky určené na financování dopravní infrastruktury (0,9 mld. Kč). Transfery ze **Státního fondu životního prostředí** činily 0,4 mld. Kč, finanční prostředky směřovaly obdobně jako v předcházejících letech na ochranu vod, na ochranu přírody ve volné krajině a chráněných územích, dále byla podpořena opatření na zlepšení stavu ovzduší a půdy. **Státní zemědělský intervenční fond** uvolnil obcím transfery ve výši 0,2 mld. Kč, byly určeny na podporu investic do lesnických technologií a lesnické infrastruktury.

Celkové výdaje obcí dosáhly **326,0 mld. Kč**, proti předchozímu roku to bylo o 50,4 mld. Kč více; jedná se o dosud nejvyšší meziroční zvýšení výdajů. Vysoký růst byl přitom vykázán v obou částech výdajů.

Běžné výdaje, kterými je zajišťován především provoz obcí a jejich organizací, dosáhly **229,7 mld. Kč** (plnění rozpočtu 101,6 %). Ve srovnání s předchozím rokem to bylo o 22,8 mld. Kč více, k nárůstu výdajů došlo ve všech základních skupinách.

Výdaje obcí na **platy a ostatní platby za provedenou práci** činily celkem 38,1 mld. Kč, což je meziročně o 4,7 mld. Kč více. V rámci této skupiny vzrostly výdaje na platy zaměstnanců v pracovním poměru o 3,0 mld. Kč, výdaje na odměny členů zastupitelstev obcí o 1,0 mld. Kč a ostatní osobní výdaje o 0,5 mld. Kč. Na související platby povinného pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a povinného pojistného na veřejné zdravotní pojištění vynaložily obce 11,8 mld. Kč (zvýšení o 1,2 mld. Kč).

Výdaje na nákup materiálu (například ochranné pomůcky, knihy, tisk, drobný hmotný dlouhodobý majetek) dosáhly 6,4 mld. Kč, meziročně o 0,9 mld. Kč více.

Výdaje **na úroky vlastní** dosáhly 1,3 mld. Kč, proti předchozímu roku byly vyšší o 0,2 mld. Kč. Znamená to, že tak poprvé, po dlouhém období trvalého poklesu výdajů na úroky, byl vykázán jejich meziroční nárůst (od roku 2009, kdy výdaje na úroky činily 2,8 mld. Kč, se postupně snižovaly až na 1,1 mld. Kč v roce 2017).

Na **nákup vody, paliv a energie** vynaložily obce 7,1 mld. Kč, tj. o 0,1 mld. Kč více nežli v předchozím roce.

Výdaje na nákup služeb vzrostly o 2,7 mld. Kč a dosáhly 39,6 mld. Kč; jedná se především o výdaje na služby pošt, telekomunikací a radiokomunikací, nájemné, služby peněžních ústavů, konzultační a poradenské služby, služby zpracování dat apod.

Tabulka č. 15: Výdaje obcí v letech 2016–2018 po konsolidaci (v mil. Kč)

	2016 skutečnost	2017 skutečnost	2018 skutečnost	Index 2017/ 2016	Index 2018/ 2017
I. Běžné výdaje	188 983,2	206 897,8	229 725,4	109,5	111,0
z toho:					
Platy a ostatní platby za provedenou práci	31 235,7	33 396,2	38 080,4	106,9	114,0
Nákup materiálu	5 009,1	5 462,9	6 372,5	109,1	116,7
Úroky vlastní	1 326,9	1 098,3	1 285,2	82,8	117,0
Nákup vody, paliv a energie	6 877,0	7 026,5	7 097,6	102,2	101,0
Nákup služeb ^{*/}	31 577,4	36 930,2	39 607,7	117,0	107,3
Ostatní nákupy ^{*/}	19 771,1	19 484,8	21 677,6	98,6	111,3
Výdaje na dopravní územní obslužnost ^{*/}	5 170,7	21 570,0	23 019,8	417,2	106,7
Neinvestiční transfery podnikatel. subjektům ^{*/}	19 066,8	4 587,4	5 052,2	24,1	110,1
Neinvestiční transfery nezisk. a podob. org.	6 218,8	6 944,2	7 627,3	111,7	109,8
Neinvestiční transfery příspěv. a podob. org.	41 634,3	48 314,8	54 121,3	116,0	112,0
II. Kapitálové výdaje	52 517,7	68 679,6	96 253,7	130,8	140,1
z toho:					
Investiční nákupy a související výdaje	46 978,2	63 371,3	87 163,1	134,9	137,5
Nákup akcií a majetkových podílů	741,6	622,2	989,2	83,9	159,0
Investiční transfery podnikatel. subjektům	1 160,6	504,3	2 019,5	43,5	400,5
Investiční transfery nezisk. a podobným org.	494,2	423,4	888,4	85,7	209,8
Investiční transfery příspěvk. organizacím	2 372,1	2 735,6	3 561,1	115,3	130,2
Výdaje celkem	241 500,9	275 577,4	325 979,1	114,1	118,3

**/ Výsledky na položkách výdaje na dopravní územní obslužnost, neinvestiční transfery podnikatelským subjektům, výdaje na nákup služeb a výdaje na ostatní nákupy nejsou mezi rokem 2016 a následujícími roky 2017 a 2018 srovnatelné. Důvodem je změna ve výkaznictví hl. m. Praha, provedená v roce 2017 (změny v zařazení výdajů na položky rozpočtové skladby). Výdaje spojené s financováním městské dopravy vykazovala Praha do roku 2016 na položce 5213 - neinvestiční transfery nefinančním podnikatelským subjektům, od roku 2017 je vyazuje na položce 5193 – výdaje na dopravní územní obslužnost). Výdaje spojené s opravami a údržbou silnic byly do r. 2016 vykazovány na položce 5171 - Opravy a udržování, po uzavření smlouvy s Technickou správou komunikací, a.s. o zajišťování těchto činností došlo ke změně a výdaje byly zařazeny na položku 5169 – Nákup ostatních služeb. Dopady změn ve výkaznictví hlavního města Prahy na celkové výsledky hospodaření obcí dokumentují vysokou váhu příjmů a výdajů hlavního města ve výsledcích za obce celkem.*

Ve skupině ostatní nákupy dosáhly výdaje celkem 21,7 mld. Kč, což znamená meziroční růst o 2,2 mld. Kč, patří sem například výdaje na opravy a udržování, na programové vybavení, cestovné, pohoštění, účastnické poplatky na konference, nájemné za nájem s právem koupě, nákup uměleckých předmětů.

Výdaje na dopravní územní obslužnost dosáhly 23,0 mld. Kč, což bylo o 1,4 mld. Kč více nežli v předchozím roce; z hlediska obcí jde o převody finančních prostředků na účet sdružených prostředků za účelem úhrad (finančních kompenzací) dopravcům podle smluv o veřejných službách v přepravě cestujících.

Významný nárůst byl vykázan také v části transferů poskytovaných z rozpočtů obcí. **Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím**, které tvoří objemově nejvýznamnější skupinu transferů, dosáhly 54,1 mld. Kč (zvýšení o 5,8 mld. Kč). Do této skupiny patří neinvestiční příspěvky a transfery organizacím působícím v oblasti vzdělávání a školských služeb, dále organizacím v oblasti kultury (činnost divadel, knihoven, muzeí a galerií), tělovýchovy a zájmové činnosti, bydlení a komunálních služeb a ochrany životního prostředí. Významnou část tvoří rovněž výdaje v oblasti služeb sociální péče (domovy pro seniory, pro osoby se zdravotním postižením, pečovatelská služba, osobní asistence, podpora samostatného bydlení, apod.).

Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím činily 7,6 mld. Kč (nárůst o 0,7 mld. Kč). Jsou to zejména transfery obecně prospěšným společnostem, spolkům, občanským sdružením, církvím a náboženským společnostem, společenstvím vlastníků jednotek a ostatní neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím.

Výdaje na **neinvestiční transfery podnikatelským subjektům** dosáhly 5,0 mld. Kč (růst o 0,4 mld. Kč); jedná se o transfery nefinančním podnikatelským subjektům - právníckým osobám zřízeným podle obchodního zákoníku, tj. veřejné obchodní společnosti, komanditní společnosti, společnosti s ručením omezeným, akciové společnosti.

Významný nárůst byl vykázán na položce Neinvestiční půjčky podnikatelským subjektům, zatímco v předchozích letech tyto výdaje nikdy nepřevýšily 0,1 mld. Kč, v roce 2018 činily výdaje 1,8 mld. Kč (nárůst souvisí se zápujčkou poskytnutou hl. městem Praha).

Z hlediska odvětvového členění běžných výdajů je dlouhodobě největší objem výdajů vynakládán na činnosti v oblasti místní správy a samosprávy, v roce 2018 zde výdaje dosáhly 49,5 mld. Kč. Dalšími významnými odvětvími jsou doprava (40,4 mld. Kč), vzdělávání a školské služby (35,7 mld. Kč), bydlení a komunální služby (21,6 mld. Kč), ochrana životního prostředí (19,4 mld. Kč), kultura, církve a sdělovací prostředky (14,9 mld. Kč) a sociální služby (11,8 mld. Kč). V uvedených odvětvích byl také vykázán největší meziroční nárůst výdajů (například místní správa a samospráva o 5,9 mld. Kč, vzdělávání a školské služby o 3,7 mld. Kč, bydlení a komunální služby o 3,1 mld. Kč).

Kapitálové výdaje obcí činily **96,2 mld. Kč**, proti předchozímu roku vzrostly o 27,5 mld. Kč, tj. o 40 %. Jedná se o dosud nejvyšší meziroční nárůst a nejvyšší dosavadní objem kapitálových výdajů. V předchozím roce 2017 sice došlo k oživení investičních aktivit obcí a kapitálové výdaje vzrostly o 16,2 mld. Kč, přesto jejich objem (68,7 mld. Kč) výrazně zaostával za hodnotami dosahovanými v předchozích letech (v období let 2009 – 2015 dosahovala průměrná roční výše kapitálových výdajů 83,3 mld. Kč, v roce 2016 však došlo k jejich prudkému poklesu na 52,5 mld. Kč).

Výdaje v objemově nejvýznamnější položce, kterou jsou investiční nákupy a související výdaje, dosáhly 87,2 mld. Kč, což bylo meziročně o 23,8 mld. Kč více (jedná se o platby za pořízení dlouhodobého hmotného i nehmotného majetku a za nákup pozemků).

Na nákup akcií a majetkových podílů vynaložily obce 1,0 mld. Kč (proti předchozímu roku o 0,4 mld. Kč více).

V části transferů, které obce poskytují ze svých rozpočtů, byl vykázán nárůst ve všech hlavních skupinách. Investiční transfery podnikatelským subjektům dosáhly 2,0 mld. Kč, což bylo o 1,5 mld. Kč více. Transfery neziskovým a podobným organizacím činily 0,9 mld. Kč, (vzrostly o 0,5 mld. Kč.). V části transferů poskytovaných příspěvkovým a podobným organizacím se objem transferů meziročně zvýšil o 0,8 mld. Kč a dosáhl 3,6 mld. Kč.

Z hlediska odvětvového členění dlouhodobě směřují kapitálové výdaje obcí především do odvětví dopravy, vodního hospodářství, bydlení, komunálních služeb a územního rozvoje a také do odvětví vzdělávání. Meziroční růst kapitálových výdajů se proto promítl zejména v těchto odvětvích. Objem investic v odvětví bydlení, komunální služby a územní rozvoj činil 19,7 mld. Kč (růst o 5,3 mld. Kč), v odvětví vodního hospodářství 15,2 mld. Kč (růst o 1,7 mld. Kč), v odvětví dopravy 18,9 mld. Kč (růst o 6,3 mld. Kč) a v odvětví vzdělávání a školské služby 14,3 mld. Kč (růst o 4,6 mld. Kč). Významné zvýšení investic bylo vykázáno také v odvětví tělovýchova a zájmová činnost, kapitálové výdaje vzrostly o 3,7 mld. Kč.

Hospodaření obecních rozpočtů celkem skončilo s přebytkem ve výši 8,6 mld. Kč (z toho zhruba tři čtvrtiny zajistil výsledek hospodaření hlavního města Prahy). V předchozím roce činil přebytek 22,1 mld. Kč. Z celkového počtu 6258 obcí vykázalo přebytek 4 272 obcí (tj. 68 % obcí), je to méně nežli v předchozím roce, kdy s přebytkem hospodařilo 4 633 obcí (74 % z celkového počtu). Z celkového počtu 721 DSO jich hospodařilo s přebytkem 430, tj. stejný počet jako v předchozím roce.

Příjmy a výdaje hlavního města Prahy

Rozpočtové hospodaření hlavního města Prahy je v rámci výkaznictví (finanční a účetní výkazy) sledováno jako rozpočet obce a je proto zahrnuto do výše uvedených souhrnných výsledků hospodaření obecních rozpočtů. Postavení hlavního města Prahy v rámci územních rozpočtů je však specifické, a to z hlediska systému veřejné správy (hlavní město vykonává jak státní správu, která podle zákona přísluší obcím, tak i státní správu, jejíž výkon zajišťují kraje), a současně i z hlediska objemu finančních prostředků, které procházejí jeho rozpočtem. Příjmy hlavního města představují zhruba čtvrtinu celkových příjmů obecních rozpočtů; v roce 2018 to bylo 26,8 %. V následující části jsou proto výsledky hospodaření hlavního města Prahy uvedeny samostatně.

Ve státním rozpočtu není výše jednotlivých příjmů a výdajů pro hl. m. Prahu samostatně rozpočtována, jsou součástí celkových příjmů a výdajů rozpočtů obcí. Samostatně je stanovena pouze výše dotací z kapitoly VPS, a to příspěvek na úhradu výkonu státní správy (dle § 31 odst. 4 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze) a dále prostředky na financování provozu ochranných systémů podzemních dopravních staveb. Příspěvek na úhradu výkonu státní správy byl stanoven ve výši 959,6 mil. Kč (pro rok 2018 byl valorizován o 5 %). V příspěvku jsou zahrnuty také prostředky k pokrytí financování veřejného opatrovnictví, financování vydávání občanských průkazů jednotlivými Úřady městských částí a k zajištění financování jednotných kontaktních míst. Dotace na financování provozu ochranných systémů podzemních dopravních staveb byla stanovena ve výši 45,0 mil. Kč.

Vzhledem k tomu, že ve státním rozpočtu nejsou výdaje a příjmy hlavního města samostatně rozpočtovány, nelze vykázané výsledky hospodaření srovnávat s hodnotami rozpočtovanými. V následující části jsou proto kromě výsledků hospodaření za rok 2018 uvedeny i údaje za tři roky předchozí, což umožňuje srovnání a posouzení trendu hospodaření.

Tabulka č. 16: Příjmy a výdaje hlavního města Prahy v letech 2015-2018 (v mil. Kč)

Ukazatel	skutečnost 2015	skutečnost 2016	skutečnost 2017	skutečnost 2018	Index 2016/ 2015	Index 2017/ 2016	Index 2018/ 2017
1	2	3	4	5	6	7	8
I. Daňové příjmy	47 093,3	51 248,8	55 078,1	61 037,7	108,8	107,5	110,8
II. Nedaňové příjmy	4 341,1	3 559,1	2 452,6	3 936,2	82,0	68,9	160,5
III. Kapitálové příjmy	36,7	49,3	39,0	44,8	134,2	79,0	114,9
IV. Přijaté transfery	19 311,8	19 385,4	20 193,5	23 624,0	100,4	104,2	117,0
Příjmy celkem	70 782,9	74 242,6	77 763,2	88 642,7	104,9	104,7	114,0
Běžné výdaje	48 244,6	51 140,8	57 872,1	64 557,7	106,0	113,2	111,6
Kapitálové výdaje	10 096,9	10 819,2	12 438,1	17 424,2	107,2	115,0	140,1
Výdaje celkem	58 341,6	61 960,0	70 310,2	81 981,9	106,2	113,5	116,6
Saldo příjmů a výdajů	12 441,3	12 282,6	7 453,0	6 660,8	98,7	60,7	89,4

V loňském roce hospodařilo hlavní město s celkovými příjmy 88,6 mld. Kč a celkovými výdaji 82,0 mld. Kč. Výsledný přebytek hospodaření 6,7 mld. Kč byl proti předchozímu roku nižší o 0,8 mld. Kč. Hlavní město vykazuje přebytkové hospodaření již sedmým rokem po

sobě, to se promítá i v postupném nárůstu stavu finančních prostředků na jeho bankovních účtech a současně i rychlém snižování zadluženosti (viz dále).

Daňové příjmy činily celkem 61,0 mld. Kč, což bylo meziročně o 6,0 mld. Kč více. Na zvýšení se podílelo především inkaso daně z přidané hodnoty, které dosáhlo 28,6 mld. Kč, což znamenalo nárůst o 4,2 mld. Kč. Inkaso daně z příjmů fyzických osob vzrostlo o 1,7 mld. Kč a daně z příjmů právnických osob o 0,2 mld. Kč. Naproti tomu mírný pokles byl vykázán ve skupině daně a poplatky z vybraných činností a služeb, a to v souvislosti se snížením příjmu daně z hazardních her.

Nedaňové příjmy byly zaúčtovány ve výši 3,9 mld. Kč, meziročně byly vyšší o 1,5 mld. Kč; růst byl vykázán zejména na těchto položkách: přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady (o 1,0 mld. Kč), příjmy z podílu na zisku (o 0,3 mld. Kč) a ostatní vratky (o 0,2 mld. Kč). Kapitálové příjmy, stejně jako v předchozích letech, tvořily pouze doplňkový příjem rozpočtu hlavního města, jejich výše činila 45,0 mil. Kč.

Výše transferů přijatých do rozpočtu hlavního města dosáhla 23,6 mld. Kč, meziročně to bylo o 3,4 mld. Kč více. Téměř celou část (97,7 %) tvořily transfery neinvestiční, jejich výše činila 23,1 mld. Kč (růst o 3,3 mld. Kč). Největší podíl dlouhodobě tvoří prostředky převáděné z kapitoly Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, v roce 2018 dosáhl jejich celkový objem 14,7 mld. Kč (meziročně o 1,9 mld. Kč více), z toho 14,2 mld. Kč činily prostředky určené na úhradu výdajů na vzdělávání včetně dotací pro soukromé školy. Větší objem neinvestičních transferů byl dále přijat z rozpočtu Ministerstva práce a sociálních věcí (1,5 mld. Kč), zde se jednalo především o neinvestiční nedávkové transfery podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

V rámci neinvestičních transferů vstupujících do příjmové strany rozpočtu hlavního města mají dlouhodobě významný podíl také prostředky převedené z vlastních fondů hospodářské (podnikatelské) činnosti. Jedná se převážně o nájemné z bytových a nebytových prostor v bytových objektech a z pronájmu pozemků. V roce 2018 činil objem převodů z vlastních fondů 5,2 mld. Kč, tj. o 1,1 mld. Kč více nežli v roce 2017.

Objem přijatých investičních transferů činil pouze 0,5 mld. Kč, největší část byla poskytnuta z rozpočtu Ministerstva pro místní rozvoj na realizaci projektů v rámci OP Praha – pól růstu (0,2 mld. Kč), dále z rozpočtu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na rozšíření výukových kapacit (0,1 mld. Kč) a z rozpočtu Ministerstva životního prostředí v rámci Operačního programu životní prostředí (0,1 mld. Kč). Výše přijatých investičních transferů je v posledních dvou letech ve srovnání s předchozím obdobím výrazně nižší (v letech 2014 - 2016 se jejich výše pohybovala v rozmezí 1,3 – 1,9 mld. Kč; jednalo se především o prostředky určené na realizaci projektů v rámci OP Praha – Konkurenceschopnost).

Celkové výdaje hlavního města činily 82,0 mld. Kč, proti předchozímu roku vzrostly o 11,7 mld. Kč. Běžné výdaje dosáhly 64,6 mld. Kč, meziročně byly vyšší o 6,7 mld. Kč. Růst byl vykázán především v části transferů poskytovaných příspěvkovým a podobným organizacím (o 2,6 mld. Kč), dále na položkách: neinvestiční půjčky nefinančním podnikatelským subjektům (o 1,7 mld. Kč - zápůjčka pro Pražskou vodohospodářskou společnost, a.s.), výdaje na dopravní územní obslužnost (o 0,8 mld. Kč) a výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci vč. pojistného (o 0,5 mld. Kč).

Kapitálové výdaje činily 17,4 mld. Kč, což bylo o 5,0 mld. Kč více (o 40,0 %) nežli v předchozím roce. Přestože kapitálové výdaje vykazují růst již třetím rokem po sobě, jejich úroveň stále zaostává za úrovní z období let 2009 – 2014 (roční průměr 19,6 mld. Kč). Obdobně jako v předchozím roce byly kapitálové výdaje financovány téměř plně z vlastních zdrojů hlavního města, neboť přijaté investiční transfery se na kapitálových výdajích podílely

pouze ve výši 3,1 % (v roce 2017 ve výši 3,3 %) V předchozích letech 2015 – 2016 byl podíl přijatých transferů na kapitálových výdajích násobně vyšší (16,2 % – 17,5 %).

Z hlediska odvětvové struktury kapitálových výdajů směřovala v roce 2018 jejich největší část do odvětví: bydlení, komunální služby a územní rozvoj (3,8 mld. Kč), doprava (3,5 mld. Kč), vzdělávání a školské služby (3,1 mld. Kč) a vodní hospodářství (2,5 mld. Kč).

Hlavní město vykázalo přebytek hospodaření 6,7 mld. Kč. Hospodaření s přebytkem pokračuje již sedmým rokem po sobě, přičemž zejména v posledních čtyřech letech dosahuje kladné saldo relativně vysokých hodnot. To se promítá i v postupném nárůstu stavu finančních prostředků na bankovních účtech. Ke konci roku 2018 dosáhl stav finančních prostředků na bankovních účtech hlavního města (bez příspěvkových organizací) 40,0 mld. Kč, což představovalo meziroční nárůst o 4,9 mld. Kč.

Trend snižování zadluženosti, který je patrný od roku 2014, pokračoval i v roce 2018. Město snížilo své dlouhodobé závazky o 0,8 mld. Kč (úhrady příslušných částí jistin úvěrů od EIB) a jeho zadluženost se snížila na 21,0 mld. Kč. Naposledy město přijalo cizí návratné zdroje v roce 2013 (emise komunálních dluhopisů a úvěr od EIB).

Hlavní město je zřizovatelem celkem 753 příspěvkových organizací (z toho zřizovatelem 249 organizací je Magistrát hlavního města a zřizovateli 504 organizací jsou jednotlivé městské části). Z hlediska odvětvového zaměření příspěvkových organizací jich nejvíce (celkem 633) spadá do oblasti školství.

Koncesní smlouvy

Některé obce a města mají uzavřeny koncesní smlouvy o provozování a správě některých zařízení ve vlastnictví obce (dle zákona č. 139/2006 Sb., o koncesních smlouvách a koncesním řízení). Pro zjištění výše závazků, které pro obce z těchto smluv ve sledovaném roce vyplývají, předkládají obce v rámci podkladů pro zpracování státního závěrečného účtu také údaje o závazcích vyplývajících z uzavřených koncesních smluv.

Z hodnotících zpráv zaslaných kraji vyplývá, že v loňském roce probíhalo plnění celkem 248 koncesních smluv uzavřených obcemi a městy. Výše ročních finančních závazků u jednotlivých smluv je velmi rozdílná (od desítek tisíc až po desítky milionů), část smluv neobsahuje pro obce či města žádné finanční závazky.

Zhruba tři čtvrtiny z celkového počtu uzavřených smluv má jako předmět koncesní smlouvy uvedeno „provozování vodohospodářské infrastruktury“ (tj. provozování vodovodu a zásobování pitnou vodou, provozování kanalizace a ČOV). Zbývající část smluv má potom různý předmět koncesní smlouvy, jako například: zajištění dodávek tepla a teplé vody, provozování víceúčelového hřiště, provozování sportovního areálu, provozování domova pro seniory, provozování ozdravného centra.

Příspěvkové organizace zřizované obcemi

Ke konci uplynulého roku bylo evidováno celkem 8 321 příspěvkových organizací, jejichž zřizovateli byly obce včetně hl. m. Prahy a jejich městských částí (meziročně se jejich počet zvýšil o 4 organizace). Z údajů o výsledcích hospodaření příspěvkových organizací vyplývá, že 648 organizací ukončilo své hospodaření s účetní ztrátou, tj. 7,8 % z jejich celkového počtu (v roce 2017 činil podíl organizací hospodařících se ztrátou 7,3 %).

Z hlediska odvětvového členění hlavní činnosti příspěvkových organizací působilo zhruba 86,1 % příspěvkových organizací v oblasti vzdělávání (předškolní zařízení, základní školy, školní stravování a základní umělecké školy). V oblasti kultury působilo přibližně 5,6 % z celkového počtu příspěvkových organizací (zde se jedná především o zařízení pro zájmovou

činnost v kultuře, knihovnické činnosti a činnost muzeí a galerií). V oblasti sociálních věcí působilo zhruba 3,9 % příspěvkových organizací (domovy pro seniory a domovy pro osoby se zdravotním postižením, centra sociálních služeb, zajišťování osobní asistence a pečovatelské služby a sociální poradenství). Větší počty příspěvkových organizací působily dále i v oblasti rekreačních a sportovních služeb, rozvoje bydlení, odstraňování odpadů. Odvětvová struktura příspěvkových organizací zůstává stejně jako v případě krajů dlouhodobě stabilní.

Dobrovolné svazky obcí

DSO představují specifickou a nejčastější formu spolupráce mezi obcemi. Vznikají za účelem prosazování společných zájmů členských obcí, zajišťování rozvoje jejich infrastruktury, případně provozování některých společných činností (například v oblasti vodního hospodářství, ochrany životního prostředí, bydlení a územního rozvoje, sociálních služeb). Jednotlivé DSO jsou právníckými osobami, sestavují rozpočet a hospodaří s majetkem, který členské obce vkládají do svazku a s majetkem, který získaly vlastní činností.

V návrhu státního rozpočtu nebývají rozpočtovány žádné transfery přímo pro DSO. Tato skutečnost je způsobena tím, že neexistuje žádný dotační titul, který by byl určen výhradně pro DSO. Dotační tituly, které jsou určeny jak pro obce, tak pro DSO, bývají v návrhu státního rozpočtu zahrnuty jako dotace pro obce a jako o dotacích pro DSO je o nich účtováno až v průběhu rozpočtového roku při jejich uvolňování.

V loňském roce působilo na území republiky celkem 721 DSO, jejich počet se meziročně snížil o 1 DSO (v roce 2018 ukončilo činnost 8 DSO a naopak nově vzniklo 7 DSO).

DSO hospodařily v loňském roce s příjmy ve výši 3,8 mld. Kč, což znamenalo meziroční nárůst o 0,4 mld. Kč. Přesto celková výše příjmů DSO stejně jako v předchozích dvou letech značně zaostávala za úrovní dosahovanou v období let 2010 – 2015 (průměrná roční výše příjmů činila 5,8 mld. Kč). Důvodem byl nižší objem přijatých transferů, které představují základní zdroj financování činnosti DSO. Jejich celková výše činila 2,4 mld. Kč, zatímco v letech 2010 - 2015 to bylo průměrně ročně 4,7 mld. Kč. Pokles souvisí především s přechodem na nové programové období pro čerpání prostředků z fondů EU a projevuje se proto zejména v části přijatých investičních transferů.

Vlastní příjmy DSO byly vykázány ve výši 1,4 mld. Kč (nárůst o 0,2 mld. Kč). Tvořily je v zásadě pouze nedaňové příjmy (z toho: příjmy z pronájmu majetku 0,8 mld. Kč, příjmy z vlastní činnosti 0,3 mld. Kč).

Výdaje DSO činily 3,4 mld. Kč, meziročně byly vyšší o 0,6 mld. Kč. Běžné výdaje činily 1,5 mld. Kč (o 0,1 mld. Kč více) a kapitálové výdaje 1,9 mld. Kč (o 0,5 mld. Kč více).

Z hlediska odvětvové struktury směřovala největší část výdajů, stejně jako v předchozích letech, do odvětví vodního hospodářství. Jejich objem dosáhl 2,1 mld. Kč, z toho kapitálové výdaje činily 1,6 mld. Kč.

Hospodaření DSO skončilo s přebytkem 0,4 mld. Kč (v roce 2017 činil přebytek 0,6 mld. Kč).

Z hlediska zaměření činnosti působí největší počet DSO v odvětví bydlení, komunální služby a územní rozvoj. Dále pak v odvětvích: vodní hospodářství (předmětem činnosti je především zajišťování zásobování pitnou vodou, odvádění a čištění odpadních vod a správa ve vodním hospodářství) a ochrana životního prostředí (zde se jedná zejména o zajišťování sběru a svozu komunálních odpadů a nebezpečných odpadů, využívání a zneškodňování odpadů, péči o vzhled obce a veřejnou zeleň, činnosti k ochraně půdy a krajiny).

4. Hospodaření Regionálních rad regionů soudržnosti

Ukončení programového období 2007-2013 znamenalo změnu úlohy a tím i rozpočtového hospodaření regionálních rad. Od poloviny roku 2016 (tj. termín, do kdy bylo možné proplácet poslední projekty realizované v rámci regionálních operačních programů) spočívá úloha regionálních rad především v kontrole projektů po období udržitelnosti a provádění činností spojených s postupným ukončováním jednotlivých regionálních operačních programů (proces ukončování regionálních programů znamená současně i postupný pokles počtu pracovníků regionálních rad).

Tabulka č. 17: Bilance příjmů a výdajů regionálních rad regionů soudržnosti (v mil. Kč)

Ukazatel	skutečnost k 31.12.2017	rozpočet 2018		skutečnost k 31.12.2018	% plnění rozp.	Index 2018/ 2017
		schválený	po změnách			
1	2	3	4	5	6	7
Nedaňové příjmy	142,5	108,8	108,8	143,9	132,3	101,0
Kapitálové příjmy	0,5	1,0	1,0	1,1	110,0	220,0
Přijaté transfery	152,5	19,8	306,1	283,4	92,6	185,8
z toho:						
- ze státního rozpočtu	136,4		286,3	262,7	91,8	192,6
- z rozpočtu krajů	16,1	19,8	19,8	20,7	104,5	128,6
Příjmy celkem	295,5	129,6	415,9	428,4	103,0	145,0
Běžné výdaje	481,3	129,6	367,9	335,1	91,1	69,6
Kapitálové výdaje	43,7		48,0	49,9	104,0	114,2
Výdaje celkem	525,0	129,6	415,9	385,0	92,6	73,3
Saldo příjmů a výdajů	-229,5	0,0	0,0	43,4	.	.

Pro rok 2018 byly, obdobně jako v předchozím roce, rozpočtovány jak ve státním rozpočtu, v kapitole Ministerstva pro místní rozvoj, tak v rozpočtech jednotlivých krajů, již jen prostředky na financování provozu a činnosti regionálních rad, případně na doplacení dotací příjemcům z důvodů ukončení některých sporů z veřejnoprávních smluv z předchozího programového období. Celkový objem příjmů regionálních rad byl předpokládán ve výši 0,4 mld. Kč (z toho transfery z kapitoly Ministerstva pro místní rozvoj 0,3 mld. Kč a nedaňové příjmy ve výši 0,1 mld. Kč). Výdaje regionálních rad byly rozpočtovány ve výši 0,4 mld. Kč, tzn. vyrovnané hospodaření.

Výsledky hospodaření regionálních rad v zásadě naplnily předpoklady rozpočtu. **Celkové příjmy** regionálních rad dosáhly **0,4 mld. Kč**; z toho 0,1 mld. Kč činily nedaňové příjmy (přijaté sankční platby a přijaté vratky transferů) a 0,3 mld. Kč transfery z kapitoly Ministerstva pro místní rozvoj. Příjmy z rozpočtů krajů dosáhly 21,0 mil. Kč.

Výdaje regionálních rad činily **0,4 mld. Kč**. Z toho zhruba 0,2 mld. Kč tvořily výdaje na vlastní činnost regionálních rad (výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci včetně souvisejícího pojistného činily 130,0 mil. Kč, výdaje na nákup služeb 36,1 mil. Kč). Zbývající část výdajů tvořily především vratky transferů poskytnutých z veřejných rozpočtů ústřední úrovně, výdaje z finančního vypořádání minulých let mezi regionálními radami a ostatními územními rozpočty a také výdaje na doplacení dotací některým příjemcům v návaznosti na ukončení sporů z veřejnoprávních smluv a soudních řízení.

Regionální rady ukončily své hospodaření s mírnou převahou příjmů nad výdaji (saldo 43,0 mil. Kč), lze ho hodnotit jako vyrovnané.

V programovém období 2014 – 2020 mají kraje a obce možnost čerpat prostředky na projekty spolufinancované z fondů EU především prostřednictvím Integrovaného regionálního operačního programu, který navazuje na sedm regionálních operačních programů a částečně na Integrovaný operační program z předchozího programového období. Prioritou IROP je umožnění vyváženého rozvoje území, zkvalitnění infrastruktury, zlepšení veřejných služeb a veřejné správy a zajištění udržitelného rozvoje v obcích, městech a regionech. Řídicím orgánem je Ministerstvo pro místní rozvoj. Hlavní město Praha má možnost čerpat finanční prostředky z operačního programu Praha - pól růstu ČR, jehož řídicím orgánem je Magistrát hlavního města.

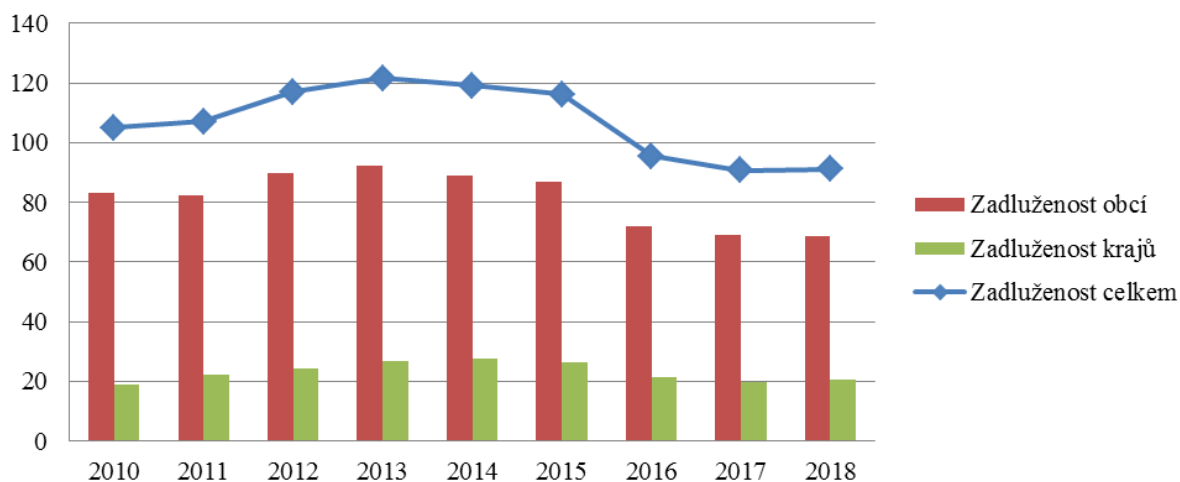
Z výsledků za rok 2018 vyplývá, že využití prostředků v rámci nového programového období se proti předchozímu roku zvýšilo. Z kapitoly Ministerstva pro místní rozvoj přijaly obce, DSO a kraje v rámci Integrovaného regionálního operačního programu celkem 10,6 mld. Kč (v roce 2017 to bylo 2,0 mld. Kč) a hlavní město Praha v rámci Operačního programu Praha - pól růstu získalo prostředky ve zhruba stejné výši jako v roce 2017, tj. 0,5 mld. Kč.

5. Vývoj zadluženosti

Územní rozpočty celkem vykázaly ke konci roku 2018 zadluženost⁶ ve výši **91,2 mld. Kč**, což je o 0,4 % (o 0,4 mld. Kč) více než v roce předchozím. Znamená to zastavení dosavadního trendu meziročního poklesu zadluženosti, dluh územních rozpočtů v roce 2018 však stále zůstává o čtvrtinu nižší nežli v roce 2013.

Zadluženost vzrostla pouze na úrovni rozpočtů krajů, obce a dobrovolné svazky obcí svůj dluh mírně snížily. Regionální rady regionů soudržnosti dlouhodobě hospodaří bez dluhů.

Graf č. 6: Vývoj zadluženosti obcí a krajů (v mld. Kč)

Obce (vč. jimi zřizovaných příspěvkových organizací) vykázaly ke konci roku 2018 celkový dluh⁷ ve výši **68,6 mld. Kč**. Proti předchozímu roku se jedná o pokles o 0,6 %, přičemž v absolutním vyjádření se dluh snížil o 0,4 mld. Kč.

⁶ Do údajů o zadluženosti jsou od 1. 1. 2010 zahrnovány stavy na syntetických účtech 281, 282, 283, 289, 322, 326, 362, 451, 452, 453, 456, 457 a 459.

⁷ Čerpáno z dat přijatých do CSÚIS dne 5. 3. 2019. V údajích nejsou zahrnuty 2 obce, jejichž výkaz nebyl do CSÚIS předán.

V celkovém objemu zadluženosti obcí jsou zahrnuty bankovní úvěry od peněžních ústavů, emitované komunální dluhopisy, přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy, vč. půjček ze státních fondů.

Tabulka č. 18: Souhrnné údaje o zadluženosti obcí ČR v letech 2010–2018 (v mld. Kč)

Ukazatel	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Úvěry	59,9	60,9	68,3	68,8	67,7	66,1	51,5	49,5	49,4
Komunální dluhopisy	15,8	14,0	13,8	15,0	11,8	10,7	10,7	10,4	10,1
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy	7,6	7,5	7,9	8,4	9,4	10,1	9,7	9,1	9,1
Celkem	83,3	82,4	90,0	92,2	88,9	86,9	71,9	69,0	68,6

Ve struktuře dluhu obcí mají dlouhodobě největší váhu úvěry, jejichž podíl ke konci roku 2018 činil 72,0 %, podíl emitovaných komunálních dluhopisů činil 14,7 % a zbývající část dluhu obcí (13,3 %) tvořily přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy. Ve srovnání s rokem 2017 se dluh mírně snížil na položce úvěrů (o 0,1 mld. Kč) a na položce komunálních dluhopisů (o 0,3 mld. Kč), na položce přijatých návratných finančních výpomocí a ostatních dluhů se stav nezměnil.

Úvěry, které obce přijaly od peněžních ústavů, byly podobně jako v minulých letech směřovány zejména na rekonstrukce a výstavbu technické infrastruktury, na předfinancování investičních projektů spolufinancovaných z fondů EU a na regeneraci a výstavbu bytového fondu. Obce tyto prostředky rovněž použily na rekonstrukce školských zařízení, sportovních areálů a jiné občanské vybavenosti. Tyto úvěry se vyznačují relativně nízkým úročením a velmi dlouhou dobou splatnosti.

Vedoucí postavení v poskytování úvěrů si stále udržují Česká spořitelna, a.s., Komerční banka, a.s. a Československá obchodní banka, a.s. V poskytování úvěrů a půjček jsou aktivní i další právnické a fyzické osoby, včetně obcí. Zhruba pro polovinu poskytnutých úvěrů a půjček jejich poskytovatelé nevyžadovali ručení. Pokud bylo ručení vyžadováno, nejčastěji šlo o ručení směnkou, majetkem obce nebo budoucími příjmy rozpočtu obce.

Dluh z titulu vydaných **komunálních dluhopisů** vykazovalo ke konci roku 2018 pouze hlavní město Praha (ve výši 10,1 mld. Kč).

Obce také na své účty přijaly **půjčky** z rozpočtu Státního fondu životního prostředí ve výši 178,1 mil. Kč (jednalo se o Operační program životní prostředí) a z kapitoly Všeobecné pokladní správy ve výši 25,9 mil. Kč.

V roce 2018 vykázalo zadluženost 3 198 obcí z celkového počtu 6 254 obcí, což je více než polovina (51,1 %) obcí. Počet obcí, které vykázaly v posledních letech zadluženost, zůstává v zásadě stabilizovaný, meziročně došlo k poklesu o 64 obcí.

Bez zahrnutí čtyř největších měst (tj. hl. m. Praha, Brno, Ostrava a Plzeň) činí zadluženost ostatních obcí celkem 38,9 mld. Kč. U obcí bez těchto největších měst došlo k meziročnímu nárůstu celkové zadluženosti o 1,0 mld. Kč.

Tabulka č. 19: Vývoj podílu zadluženosti hl. m. Prahy, Brna, Ostravy a Plzně na celkové zadluženosti obcí v letech 2010–2018 (v mld. Kč)

Ukazatel	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Zadluženost obcí celkem	83,3	82,4	90,0	92,2	88,9	86,9	71,9	69,0	68,6
v tom									
obce bez 4 největších měst	43,2	44,0	44,5	43,0	43,6	43,1	38,6	37,9	38,9
zadluženost 4 největších měst	40,1	38,4	45,5	49,2	45,3	43,8	33,3	31,1	29,7
% podíl 4 největších měst na celkové zadluženosti	48,1	46,6	50,6	53,4	51,0	50,4	46,3	45,1	43,3

Celková výše dluhu hl. m. Prahy (včetně příspěvkových organizací magistrátu a příspěvkových organizací městských částí) dosáhla 21,1 mld. Kč. Podíl zadluženosti hl. m. Prahy na celkové zadluženosti obcí činil 30,8 %.

Zadluženost příspěvkových organizací zřízených obcemi (včetně organizací zřízených městskými částmi hlavního města Prahy) dosáhla ke konci roku 2018 výše **0,8 mld. Kč**. Z celkového počtu 8 321 organizací vykazovalo dluh 387 organizací, tj. 4,7 %. V rámci zadlužených obecních příspěvkových organizací jich z hlediska odvětvového členění hlavní činnosti působilo nejvíce v oblasti nižšího sekundárního a preprimárního vzdělávání.

Dobrovolné svazky obcí vykázaly dluh ve výši **1,8 mld. Kč**, což je o 0,3 mld. Kč méně než předchozí rok. Dobrovolné svazky obcí využívají získané prostředky především na rozvoj a obnovu místní infrastruktury (vodovody a kanalizace), odpadové hospodářství a na projekty zvyšující atraktivitu jejich území.

Kraje (včetně jimi zřízených příspěvkových organizací) vykázaly ke konci roku 2018 dluh v celkové výši **20,8 mld. Kč**. Meziročně hodnota dluhu vzrostla o 1,1 mld. Kč (o 5,6 %). Na položce úvěrů byl vykázán meziroční nárůst dluhu o 0,1 mld. Kč; podíl úvěrů na celkové zadluženosti krajů dosáhl 80,8 %. Kraje ani v roce 2018 neemitovaly komunální dluhopisy.

Tabulka č. 20: Souhrnné údaje o zadluženosti krajů ČR v letech 2010–2018 (v mld. Kč)

Ukazatel	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Úvěry	16,6	19,6	22,2	23,5	24,4	24,3	18,6	16,7	16,8
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy	2,5	2,7	2,3	3,3	3,2	2,1	2,7	3,0	4,0
Celkem	19,1	22,3	24,5	26,8	27,6	26,4	21,3	19,7	20,8

Zadluženost příspěvkových organizací zřízených kraji (z 1 857 organizací vykazuje dluh 304 organizací, tj. 16,4 %) dosáhla ke konci roku 2018 výše **3,5 mld. Kč**. V rámci zadlužených krajských příspěvkových organizací působilo z hlediska odvětvového členění hlavní činnosti nejvíce organizací v oblasti vyššího sekundárního vzdělávání.

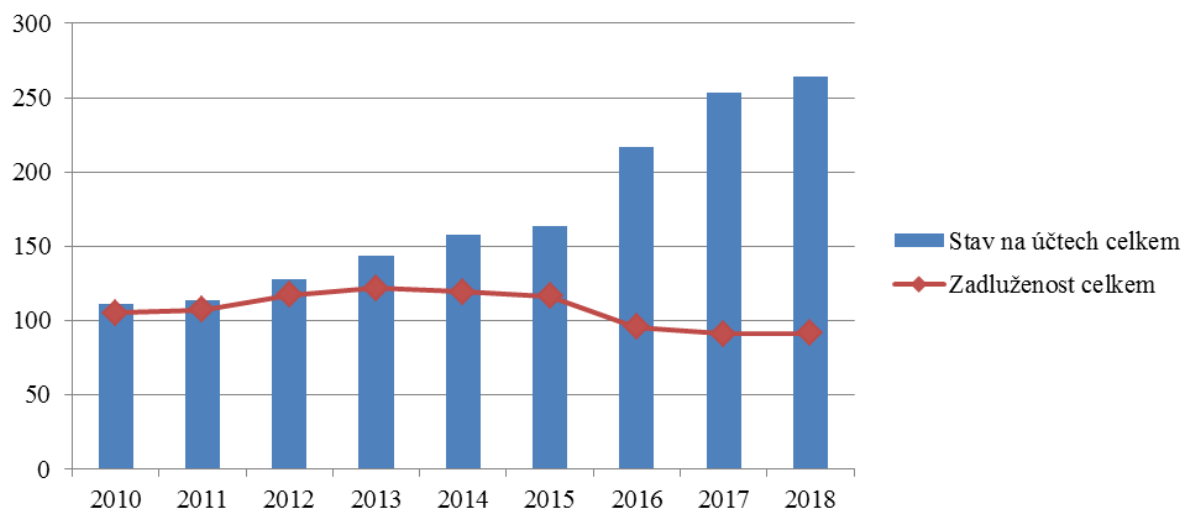
Z hlediska **porovnání výše celkového dluhu územních rozpočtů ke stavu finančních prostředků na bankovních účtech** nedošlo ve srovnání s předchozími lety k výraznější změně a zůstatky finančních prostředků na bankovních účtech nadále výrazně převyšují celkový dluh územních rozpočtů.

Tabulka č. 21: Stav na účtech a stav zadluženosti územních rozpočtů v letech 2010–2018 (v mld. Kč)

Ukazatel	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stav na účtech celkem	110,7	113,5	127,8	143,7	157,8	163,6	216,6	253,7	264,2
Zadluženost celkem	105,1	107,2	117,1	121,6	119,1	116,3	95,6	90,8	91,2
Rozdíl	5,6	6,3	107,0	22,1	38,7	47,3	121,0	162,9	173,0

Ke konci roku 2018 stav finančních prostředků na bankovních účtech převýšil hodnotu celkového dluhu územních rozpočtů **o 173,0 mld. Kč**, tj. téměř trojnásobně (2,9 krát).

Graf č. 7: Vývoj zadluženosti a stavu finančních prostředků na bankovních účtech za územní rozpočty celkem včetně příspěvkových organizací (v mld. Kč)

III. Výsledky hospodaření zdravotních pojišťoven

Finanční prostředky systému veřejného zdravotního pojištění (dále jen „v.z.p.“) jsou nedílnou součástí veřejných financí. Hodnocení vývoje systému v.z.p. za rok 2018 vychází z údajů ročních statistických a účetních výkazů zdravotních pojišťoven (dále jen „ZP“) zpracovaných v souladu s vyhláškou č. 362/2010 Sb., které zdravotní pojišťovny předkládají Ministerstvu zdravotnictví (dále jen „MZ“) a Ministerstvu financí (dále jen „MF“) do 60 dnů od ukončení daného kvartálu.

Údaje v nich obsažené jsou podkladem i pro vypracování ročních účetních závěrek a výročních zpráv za rok 2018, které dále podléhají povinnému auditu. Ověřené dokumenty předloží ZP do 30.4.2019 na MZ a MF. Po jejich posouzení budou předloženy společně s návrhem „vyjádření vlády“ vládě, a poté spolu s usnesením vlády Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR (dále jen „PSP ČR“) ke konečnému projednání.

Zdravotně pojistné plány zdravotních pojišťoven na rok 2018 byly schváleny vládou (usnesení vlády č. 137 ze dne 27.2.2018), Výborem pro zdravotnictví PSP ČR byly dne 17.5.2018 doporučeny ke schválení PSP ČR (sněmovní tisk č. 148). Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR je pak schválila dne 24.1.2019 svým usnesením č. 454. Tedy zdravotní pojišťovny hospodařily po celý rok 2018 dle provizorií.

K 31.12.2018 zajišťovalo služby systému v.z.p. **sedm činných ZP** pro 10 530 728 pojištěnců. V roce 2018 nedošlo k žádnému sloučení či vzniku zdravotních pojišťoven. U VZP ČR bylo k 31.12.2018 registrováno 5 954 020 pojištěnců (56,5 %), u šesti zaměstnaneckých zdravotních pojišťoven (dále jen „ZZP“) bylo zaregistrováno celkem 4 576 708 pojištěnců (43,5 %). Ke konci roku 2018, stejně jako v roce předcházejícím, rostl počet pojištěnců VZP ČR, čímž dochází ke změně vývoje oproti dlouhodobě klesajícímu trendu až do r. 2016.

V roce 2018, stejně jako v předchozím roce, bylo možné změnit pojišťovnu jednou za 12 měsíců, a to vždy jen k 1. dni kalendářního pololetí. Přihlášku lze podat v období od 1.1. do 31.3. při změně zdravotní pojišťovny od 1.7. a v období od 1.7 do 30.9. při změně zdravotní pojišťovny od 1. ledna následujícího roku. (Do 31.8.2015 byla zákonem možná změna pouze k 1.1. s tím, že přihláška musí být zaregistrována do 30.6. předchozího roku).

Přepočtený počet zaměstnanců systému v.z.p. k 31. 12. 2018 dosáhl 5 998 osob s meziročním přírůstkem 76 osob.

Vývoj hospodaření systému v.z.p. v roce 2018 lze charakterizovat následujícími údaji:

Tabulka č. 22: Vývoj hospodaření systému v.z.p. v letech 2017-2019 (v tis. Kč)

Vývoj hospodaření veřejného zdravotního pojištění (Vybrané ukazatele v tis. Kč)	Skutečnost v tis. Kč 2017	Rozdíl v tis. Kč 2017-2016	Změna v % 2017/2016	Skutečnost v tis. Kč 2018	Rozdíl v tis. Kč 2018-2017	Změna v % 2018/2017	ZPP v tis. Kč 2019	Rozdíl v tis. Kč 2019-2018	Změna v % 2019/2018
Příjmy v systému veřejného zdravotního pojištění celkem	284 833 484	19 981 560	107,5	309 774 303	24 940 819	108,8	324 820 736	15 046 433	104,9
v tom: inkaso pojistného po přerozdělování	281 598 759	19 847 984	107,6	306 190 019	24 591 260	108,7	321 343 999	15 153 980	104,9
z toho: ze SR na nevýdělečné pojištěnce	65 253 557	3 000 030	104,8	68 359 443	3 105 886	104,8	70 624 677	2 265 234	103,3
ostatní příjmy a výnosy v.z.p.	2 136 252	45 066	102,2	2 322 098	185 846	108,7	2 295 725	-26 373	98,9
výnosy ze zdaňované činnosti	72 460	8 413	113,1	69 662	-2 798	96,1	70 382	720	101,0
platby od zahr. pojišťoven na základě mezinár.smluv	1 026 013	80 097	108,5	1 192 524	166 511	116,2	1 110 630	-81 894	93,1
Výdaje v systému zdravotního pojištění celkem	275 311 185	16 369 988	106,3	295 295 073	36 353 876	107,3	321 593 063	26 297 990	108,9
v tom: výdaje na zdravotní služby	267 709 374	16 235 954	106,5	286 814 198	19 104 824	107,1	311 701 912	24 887 714	108,7
provozní režie	6 353 909	-37 307	99,4	6 943 944	590 035	109,3	8 362 603	1 418 659	120,4
výdaje za cizince uhrazené poskytovateli zdravot. služeb	1 205 021	167 622	116,2	1 493 593	288 572	123,9	1 475 160	-18 433	98,8
náklady na zdaňovanou činnost	42 881	3 719	109,5	43 338	457	101,1	53 388	10 050	123,2
Saldo všech příjmů celkem a výdajů celkem	9 522 299	3 611 572	161,1	14 479 230	4 956 931	152,1	3 227 673	-11 251 557	22,3

Příjmy celkem v roce 2018 dosáhly 309 774 mil. Kč, s meziročním nárůstem o 8,8 %. Z toho příjmy pojistného po přerozdělování dosáhly 306 190 mil. Kč, s meziročním nárůstem

o 8,7 %. Z toho příjmy z vlastního výběru pojistného dosáhly 237 831 mil. Kč a meziročně vzrostly o 9,9 %.

Od 1.1.2018 byla zvýšena měsíční platba na v.z.p. u osob, za které je plátcem pojistného stát, o 49 Kč, tj. z částky 920 na 969 Kč na osobu a měsíc (Nařízení vlády č. 140/2017 Sb.), která platila po celý rok 2018. Vyměřovací základ byl tak po celý rok 7 177 Kč. Celkový průměrný počet státem hrazených pojištěnců dosáhl za celý rok 2018 hodnoty 5 877 986 osob. Platba státu v roce 2018 činila 68 359 mil. Kč. Od roku 2018 se částka určená k přerozdělování redistribuuje podle proměnlivých parametrů přerozdělování, kterými jsou nastavitelné parametry a vypočítané parametry. Mezi ně patří jednak veličiny související s novým parametrem tohoto mechanismu - PCG (farmaceuticko-nákladové skupiny) a dále nákladové indexy věkových skupin (podrobněji viz zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění ve znění pozdějších předpisů).

Zvláštní postup je používán u propočtu podílu za tzv. „nákladné pojištěnce“ v oddělené části systému 100% přerozdělování. Principu 100% přerozdělování pojistného podléhalo v roce 2018 veškeré vybrané pojistné, platba státu i prostředky úroků vzniklých na zvláštním účtu přerozdělování (snížené o poplatky za vedení tohoto účtu). Prostředky získané podle § 6a zákona č. 280/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, při uzavření procesu likvidace některé ze dvou ZZP nebyly v roce 2018 realizovány, neboť do konce roku 2018 se nepodařilo uzavřít hospodaření Hornické zaměstnanecké zdravotní pojišťovny ani Mendlovy zdravotní pojišťovny. Nově zavedený mechanismus PCG by měl přispět k většímu zohlednění chronicky nemocných pacientů v kmenu jednotlivých ZP.

Příjmy jednotlivých ZP z pojistného před a po přerozdělení srovnává následující tabulka:

Tabulka č. 23: Vliv přerozdělování (v tis. Kč)

Kód	Název pojišťovny	Příjmy z pojistného veřejného zdravot. pojištění výběr v tis. Kč (z odd.B/ ZFZP)				Příjmy z pojistného veřej. zdravot. pojištění vč. vlivu přerozdělování v tis. Kč (z odd.B/ZFZP)			
		Skutečnost 2017	Skutečnost 2018	ZPP 2019	ZPP19/Sk ut.18*100	Skutečnost 2017	Skutečnost 2018	ZPP 2019	ZPP19/Skut. 18*100
111	Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR	118 310 157	130 252 464	135 900 000	104,3	168 839 789	184 503 545	192 200 000	104,2
201	Vojenská zdravotní pojišťovna ČR	15 301 112	16 942 788	18 033 100	106,4	17 895 105	19 042 352	20 292 849	106,6
205	Česká průmyslová zdravotní pojišťovna	22 887 204	25 271 781	27 054 500	107,1	29 747 120	32 485 852	34 660 150	106,7
207	OZP bank, pojištěnoven a stavebnictví	18 762 762	20 247 393	21 507 722	106,2	17 947 005	18 958 511	20 160 000	106,3
209	Zaměstnanecká pojišťovna Škoda	3 706 234	4 168 525	4 497 000	107,9	3 837 625	4 117 890	4 384 000	106,5
211	Zdravotní pojišťovna MV ČR	30 165 680	33 053 512	35 227 000	106,6	33 117 717	35 978 681	37 747 000	104,9
213	Revírní bratrská pokladna, zdravotní pojišťovna	7 212 053	7 894 113	8 500 000	107,7	10 214 398	11 103 188	11 900 000	107,2
CELKEM ZZP		98 035 045	107 578 112	114 819 322	106,7	112 758 970	121 686 474	129 143 999	106,1
CELKEM ZP činné ZP k 31. 12. daného roku		216 345 202	237 830 576	250 719 322	105,4	281 598 759	306 190 019	321 343 999	104,9

Průměrné příjmy celkem na jednoho pojištěnce v roce 2018 dosáhly 29 475 Kč s meziročním zvýšením o 8,3 %. Nejvyšší příjmy vykázala VZP ČR v hodnotě 31 440 Kč s meziročním zvýšením o 8,9 %, nejnižší příjmy celkem vykázala RBP ve výši 26 042 Kč, s meziročním nárůstem o 9,3 %. ZZP v průměru dosáhly hodnoty 26 916 Kč, s meziročním nárůstem o 7,5 %.

Ostatní příjmy a výnosy v.z.p. (pokuty, penále náhrady škod, úroky apod.) v roce 2018 dosáhly 2 322 mil. Kč (0,75 % z celkových příjmů) a jejich výše meziročně vzrostla o 186 mil. Kč. Výnosy ze zdaňované činnosti pak dosáhly pouze 70 mil. Kč s meziročním poklesem o 3 mil. Kč.

Na bankovní účty základních fondů zdravotního pojištění bylo prostřednictvím Kanceláře zdravotního pojištění (dříve Centra mezistátních úhrad) převedeno od zahraničních pojištěnoven 1 193 mil. Kč, což představuje meziroční nárůst o 16,2 %.

Roční výdaje systému v.z.p. celkem dosáhly 295 295 mil. Kč, s meziročním nárůstem o 7,3 %. Z hodnoty celkových výdajů dosáhly výdaje na zdravotní služby 286 814 mil. Kč (tj. 97 %). Meziročně se zvýšily o 7,1 %.

V přepočtu na jednoho pojištěnce dosáhly průměrné roční výdaje za zdravotní služby hrazené ze základního fondu zdravotního pojištění 27 189 Kč s meziročním zvýšením o 8,6 %, v případě ZZZ celkový průměr 24 951 Kč (meziroční růst o 8,8 %), u VZZ ČR 28 907 Kč (meziroční růst o 8,4 %). Vykázané rozdíly ve výdajích za zdravotní péči mezi VZZ ČR a skupinou ZZZ byly ovlivněny rozdílnou skladbou pojištěnců a smluvními vztahy s PZZ a cenovými dodatky. Podrobnou analýzu nákladů na zdravotní péči v členění na jednotlivé segmenty zdravotní péče budou obsahovat jednotlivé výroční zprávy ZZ za rok 2018 a souhrnné hodnocení vývoje systému v.z.p..

Čerpání fondů prevence (a speciálních fondů VoZZ ČR) v roce 2018 podléhalo (v souladu se zákony) záměrům zdravotně pojistných plánů a konkrétním rozhodnutím jednotlivých správních rad. V souladu s § 16 zákona č. 280/1992 Sb. vynaložily ZZZ v roce 2018 částku 648 mil. Kč, což při přepočtu na každého pojištěnce činilo 142 Kč. U VZZ ČR, v souladu s podmínkami § 7 zákona č. 551/1991 Sb. činily tyto výdaje 423 mil. Kč, na jednoho pojištěnce 71 Kč.

VZZ ČR čerpala na vlastní činnost maximální limit, a to ve výši 2,91 % rozvrhové základny, absolutní částka jejího přidělu na vlastní činnost dosáhla 5 408 mil. Kč. Průměrný (nevážený průměr) limit za skupinu ZZZ dosáhl 3,06 % rozvrhové základny a celková hodnota jejich přidělů činila 3 714 mil. Kč.

Při zapojení části zůstatků na bankovních účtech fondů provozního charakteru do financování provozních potřeb vynaložily ZZ na provoz 6 944 mil. Kč (včetně investičních výdajů ve výši 347 mil. Kč).

Saldo příjmů celkem a výdajů celkem (dále jen „saldo“) u činných ZZ jako celku dosáhlo v roce 2018 hodnoty 14 479 mil. Kč. Meziroční vývoj salda je charakterizován výrazným zlepšením z hodnoty 9 522 mil. Kč v roce 2017.

VZZ ČR měla v roce 2018 naplněný rezervní fond v zákonem požadované výši 2 316 mil. Kč, tudíž již vůči rezervnímu fondu nemá dluh. Všechny ZZZ měly rovněž naplněny své rezervní fondy v zákonem požadované výši (celkem se jedná o částku 1 558 mil. Kč).

Finanční rezervy na bankovních účtech všech fondů veřejného zdravotního pojištění k 31. 12. 2018 dosáhly hodnoty 45 064 mil. Kč (meziroční nárůst o 47,8 %). Zůstatky finančních prostředků u jednotlivých ZZ (v přepočtu na jednoho pojištěnce) jsou nadále velmi nerovnoměrné.

Na bankovních účtech základních fondů zdravotního pojištění bylo soustředěno celkem 25 458 mil. Kč. U VZZ ČR byla zásoba na bankovním účtu základního fondu zdravotního pojištění 12 776 mil. Kč. Zůstatky na bankovních účtech rezervních fondů dosáhly k 31.12.2018 celkem 3 971 mil. Kč (z toho VZZ ČR 2 414 mil. Kč). Zůstatky na bankovních účtech provozních fondů dosáhly k 31.12.2018 celkem 10 172 mil. Kč (z toho VZZ ČR 6 152 mil. Kč). Na bankovních účtech fondů prevence bylo soustředěno 1 284 mil. Kč (z toho VZZ ČR 483 mil. Kč) a na účtech fondu reprodukce majetku 4 115 mil. Kč (z toho VZZ ČR 2 779 mil. Kč).

Z hlediska celého systému v.z.p. marginálního významu dosahovaly zůstatky na sociálním fondu ve výši 56 mil. Kč (z toho VZZ ČR 28 mil. Kč). Ve specifických vojenských fondech činily zůstatky 6,9 mil. Kč.

Stav finančních rezerv na základním fondu a závazků v poměru k průměrným výdajům na zdravotní služby ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 24: Stav finančních rezerv, závazků v poměru k výdajům (v tis. Kč)

ZFZP - konečné zůstatky na BÚ ZFZP v roce 2018 - skutečnost (v tis. Kč)	VZP ČR	VoZP ČR	ČPZP	OZP	ZPŠ	ZP MV ČR	RBP	ZZP celkem	CELKEM
Výdaje na věcné dávky zdravotní služby včetně korekcí, revizí a úhrad jiným ZP	171 858 953	18 246 517	30 433 471	17 395 004	3 783 750	33 554 077	10 472 210	113 885 029	285 743 982
Průměrný měsíční výdaj za zdravotní služby	14 321 579	1 520 543	2 536 123	1 449 584	315 313	2 796 173	872 684	9 490 419	23 811 999
Průměrný denní výdaj na zdravotní služby	470 846	49 990	83 379	47 658	10 366	91 929	28 691	312 014	782 860
KZ na bankovním účtu ZFZP k 31.12. 2018	12 776 442	1 017 327	3 184 332	2 878 116	623 339	3 701 089	1 277 755	12 681 958	25 458 400
Finanční zásoba na bankovním účtu ZFZP ve dnech	27	20	38	60	60	40	45	41	33
Stav závazků vůči PZS po lhůtě splatnosti k 31. 12. 2018 v tis. Kč	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Výdaje v přepočtu na počet dnů představující závazky po lhůtě splatnosti	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stav závazků vůči PZS ve lhůtě splatnosti k 31. 12. 2018	20 204 578	3 340 821	3 430 339	2 153 429	354 496	3 510 211	1 353 940	14 143 236	34 347 814
Výdaje v přepočtu na počet dnů představující závazky ve lhůtě splatnosti vůči ZZ	43	67	41	45	34	38	47	45	44

Stav pohledávek celkem k 31.12.2018 dosáhl 38 682 mil. Kč (meziroční nárůst o 3,8 %), podíl VZP ČR 20 616 mil. Kč. K tomu byl vykázán stav opravných položek v hodnotě 33 988 mil. Kč (z toho VZP ČR 20 757 mil. Kč, zaměstnanecké zdravotní pojišťovny 13 231 mil. Kč). Z toho pohledávky za plátcí pojistného po lhůtě platnosti činily k 31.12.2018 celkem 13 841 mil. Kč (z toho pohledávky VZP ČR 6 671 mil. Kč).

Nad rámec zaúčtovaných pohledávek vůči plátcům pojistného byl propočtem stanoven k 31.12.2018 stav dohadných položek aktivních 2 678 mil. Kč, který představoval výši nepročtených pohledávek (z toho VZP ČR 1 246 mil. Kč).

Stav závazků celkem dosáhl k 31.12.2018 hodnoty 35 441 mil. Kč (meziroční pokles o 0,9 %, v tom podíl VZP ČR 20 585 mil. Kč). Všechny ZP hospodařily k 31.12.2018 bez závazků po lhůtě splatnosti vůči poskytovatelům zdravotních služeb. Závazky ve lhůtě splatnosti vůči PZS dosáhly k 31.12.2018 celkem 34 348 mil. Kč (z toho VZP ČR 20 205 mil. Kč). Pojišťovny rovněž evidovaly dohadné položky pasivní ve výši 9 155 mil. Kč (z toho VZP ČR 5 152 mil. Kč). Daná položka vyjadřuje především neuzavřená zúčtování zdravotních služeb, jejichž vypořádání se posouvá obvykle do 2. pololetí následujícího roku.

Detailní rozbor hospodaření jednotlivých ZP v oblasti nákladů na zdravotní služby podle jednotlivých segmentů bude pro potřeby vlády ČR a PSP ČR zpracován v souvislosti s hodnocením auditovaných výročních zpráv za rok 2018.

IV. Přehled o stavech fondů organizačních složek státu

V souladu s ustanovením § 29 odst. 3 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, je součástí návrhu státního závěrečného účtu i přehled o stavech fondů organizačních složek státu (dále též „OSS“).

Podle § 48 zákona o rozpočtových pravidlech **OSS tvoří tyto peněžní fondy: rezervní fond a fond kulturních a sociálních potřeb.** Způsob tvorby a možnosti použití peněžních fondů OSS jsou stanoveny rozpočtovými pravidly a vyhláškou Ministerstva financí č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb, ve znění pozdějších předpisů.

Zůstatek rezervních fondů OSS vykázaný na bankovních účtech ke konci roku 2018 **dosáhl 3,7 mld. Kč** a proti stavu ke konci předchozího roku se snížil o 727 mil. Kč. K poklesu došlo zejména u kapitoly Ministerstvo dopravy a týkalo se prostředků poskytnutých ze zahraničí na stanovený účel. Změna stavu byla výsledkem nižších příjmů rezervních fondů OSS v hodnoceném období ve srovnání s objemem prostředků fondů zapojených do příjmů OSS k jejich použití k financování výdajů. V bankovním zůstatku rezervních fondů OSS ve výši 3,7 mld. Kč tvořily převažující část prostředky získané v předchozích letech z prodeje majetku, se kterým bylo zmocněno hospodařit Ministerstvo obrany a dále prostředky ze zahraničí vč. peněžních darů, poskytnuté převážně na stanovený účel, v menší míře prostředky poskytnuté bez uvedení účelu jejich použití.

Nejvíce prostředků na účtech rezervních fondů **měla** ke konci roku 2018 kapitola **Ministerstvo obrany** (2,4 mld. Kč), Ministerstvo vnitra (663 mil. Kč), Ministerstvo dopravy (413 mil. Kč), Ministerstvo financí (54 mil. Kč), Ministerstvo životního prostředí (47 mil. Kč), Ministerstvo práce a sociálních věcí (38 mil. Kč), Ministerstvo zahraničních věcí (18 mil. Kč), Ministerstvo průmyslu a obchodu (17 mil. Kč), Státní úřad pro jadernou bezpečnost (14 mil. Kč), Ministerstvo zdravotnictví (3 mil. Kč), Český statistický úřad (2 mil. Kč) a Ministerstvo zemědělství (1 mil. Kč). Ostatní ministerstva a ústřední úřady měly na účtech menší částky nebo neměly žádné prostředky.

Podrobnější údaje a informace o prostředcích rezervních fondů jsou obsaženy v návrzích závěrečných účtů jednotlivých kapitol státního rozpočtu za rok 2018 předložených příslušným výborům Poslanecké sněmovny.

Stav fondu kulturních a sociálních potřeb OSS celkem se v průběhu roku 2018 zvýšil z 1,2 mld. Kč ke konci roku 2017 na **1,4 mld. Kč** ke konci roku 2018, tj. o 286 mil. Kč.

Tabulka č. 25: Přehled o stavech peněžních fondů organizačních složek státu^{*)} (v tis. Kč)

Kapitola		FKSP			Rezervní fond		
		Stav k 31.12.2017	Stav k 31.12.2018	Změna stavu	Stav k 31.12.2017	Stav k 31.12.2018	Změna stavu
		1	2	3=2-1	4	5	6=5-4
301	Kancelář prezidenta republiky	818	997	179			
302	Poslanecká sněmovna Parlamentu	761	901	140			
303	Senát Parlamentu	286	294	8			
304	Úřad vlády	4 944	6 163	1 219			
305	Bezpečnostní informační služba	15 141	19 286	4 145			
306	Ministerstvo zahraničních věcí	3 987	5 557	1 570	13 321	17 776	4 455
307	Ministerstvo obrany	418 864	513 272	94 408	2 385 896	2 429 938	44 042
308	Národní bezpečnostní úřad	1 842	2 058	216			
309	Kancelář Veřejného ochránce práv	233	600	367			
312	Ministerstvo financí	74 306	91 263	16 957	62 825	54 365	-8 460
313	Ministerstvo práce a sociálních věcí	41 698	56 591	14 893	38 422	38 347	-75
314	Ministerstvo vnitra	349 452	464 607	115 155	740 607	662 953	-77 654
315	Ministerstvo životního prostředí	9 266	9 040	-226	45 701	47 330	1 629
317	Ministerstvo pro místní rozvoj	2 228	4 280	2 052			
321	Grantová agentura	218	318	100	445	440	-5
322	Ministerstvo průmyslu a obchodu	7 712	7 627	-85	15 869	16 740	871
327	Ministerstvo dopravy	3 733	3 118	-615	1 098 234	413 184	-685 050
328	Český telekomunikační úřad	2 252	2 698	446	564	408	-156
329	Ministerstvo zemědělství	19 463	25 605	6 142	1 624	1 122	-502
333	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	8 903	8 354	-549		27	27
334	Ministerstvo kultury	1 417	2 027	610			
335	Ministerstvo zdravotnictví	11 053	13 003	1 950	1 225	2 849	1 624
336	Ministerstvo spravedlnosti	143 058	160 900	17 842		77	77
343	Úřad pro ochranu osobních údajů	360	588	228			
344	Úřad průmyslového vlastnictví	654	858	204			
345	Český statistický úřad	11 502	17 365	5 863	2 064	1 955	-109
346	Český úřad zeměměřický a katastrální	14 538	15 281	743	632	598	-34
348	Český báňský úřad	582	376	-206			
349	Energetický regulační úřad	1 602	851	-751			
353	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže	393	874	481			
355	Úřad pro studium totalitních režimů	816	1 015	199			
358	Ústavní soud	1 019	1 191	172			
359	Úřad Národní rozpočtové rady		79	79			
361	Akademie věd České republiky	214	261	47			
371	Úřad pro dohled nad hospodařením PS a PH	118	278	160			
372	Rada pro rozhlasové a televizní vysílání	189	187	-2			
373	Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře	33	115	82			
374	Správa státních hmotných rezerv	2 907	3 796	889			
375	Státní úřad pro jadernou bezpečnost	543	475	-68	21 530	13 714	-7 816
376	Gen.inspekce bezpečnostních sborů	2 613	3 039	426			
377	Technologická agentura ČR	313	358	45			
378	Národní úřad pro KalB	962	1 245	283			
381	Nejvyšší kontrolní úřad	601	717	116			
Ú h r n		1 161 594	1 447 508	285 914	4 428 959	3 701 823	-727 136

**) Zůstatky na bankovních účtech*

Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky, stanovila s účinností od 1. ledna 2010 **směrnou účtovou osnovu** a strukturu fondů účetních jednotek.

Za oblast organizačních složek státu jako účetních jednotek je kromě rezervních fondů a FKSP vykazován též **fond privatizace**, který se týká Ministerstva financí jako právního nástupce zrušeného Fondu národního majetku České republiky (zákon č. 178/2005 Sb.,

o zrušení Fondu národního majetku České republiky a o působnosti Ministerstva financí při privatizaci majetku České republiky); o tomto fondu je podrobněji pojednáno v sešitu I. státního závěrečného účtu.

Zůstatek fondu privatizace je ve stanovené rozvahové struktuře vykazován takto:

Tabulka č. 26: Zůstatek fondu privatizace

	Netto běžné období	Netto minulé období
Fond privatizace	84 086 mil. Kč	97 570 mil. Kč